

Bonum Pankki Oyj

**TOIMINTAKERTOMUS
JA TILINPÄÄTÖS**

1.1.-31.12.2022

SISÄLLYS

BONUM PANKKI OYJ:N TOIMINTAKERTOMUS 2022.....	4
Hallituksen katsaus.....	4
POP Pankki -ryhmä ja POP Pankkien yhteenliittymä.....	5
Toimintaympäristö.....	7
Taloudellinen asema.....	8
Luottoluokitus.....	11
Osakkeet ja oma pääoma.....	11
Riskien ja vakavaraisuuden hallinta sekä riskiasema.....	12
Sisäinen valvonta.....	16
Sisäinen tarkastus.....	16
Bonum Pankin hallinto ja henkilöstö.....	16
Tilintarkastus.....	17
Pankin hallinto- ja ohjausjärjestelmä.....	17
Palkitsemisjärjestelmä.....	17
Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot.....	18
Talletussuoja.....	19
Yhteiskuntavastuu.....	19
Tilikauden jälkeiset tapahtumat.....	19
Vuoden 2023 näkymät.....	19
Hallituksen esitys voitonjaosta.....	19
 BONUM PANKKI OYJ:N TILINPÄÄTÖS 31.12.2022.....	20
Tuloslaskelma.....	20
Laaja tuloslaskelma.....	20
Tase.....	21
Oman pääoman muutosten laskelma.....	22
Rahavirtalaskelma.....	23
 LIITTEET.....	24
LIITE 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	24
LIITE 2 Riskienhallinta.....	34
 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	46
LIITE 3 Korkotuotot ja -kulut.....	46
LIITE 4 Palkkiotuotot ja -kulut, netto.....	47
LIITE 5 Sijoitusten nettotuotot.....	47
LIITE 6 Liiketoiminnan muut tuotot.....	48
LIITE 7 Henkilöstökulut.....	48
LIITE 8 Liiketoiminnan muut kulut.....	49
LIITE 9 Poistot ja arvonalentumiset.....	49
LIITE 10 Tuloverot.....	50
LIITE 11 Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelmaerät arvostusluokittain.....	51

VAROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT	52
LIITE 12 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	52
LIITE 13 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot sekä arvostusmenetelmät.....	54
LIITE 14 Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	58
LIITE 15 Käteiset varat	63
LIITE 16 Lainat ja saamiset	63
LIITE 17 Sijoitusomaisuus	64
LIITE 18 Aineettomat hyödykkeet	65
LIITE 19 Aineelliset hyödykkeet	66
LIITE 20 Muut varat	67
LIITE 21 Tuloverot	67
VELKOJA JA OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	70
LIITE 22 Velat luottolaitoksille ja asiakkaille	70
LIITE 23 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	71
LIITE 24 Johdannaiset ja suojauslaskenta	72
LIITE 25 Varaukset ja muut velat	73
LIITE 26 Oma pääoma	73
MUUT LIITETIEDOT	75
LIITE 27 Annetut vakuudet	75
LIITE 28 Taseen ulkopuoliset sitoumukset	75
LIITE 29 Vuokrasopimukset	76
LIITE 30 Lähipiiritiedot	78
LIITE 31 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat.....	79
ALLEKIRJOITUKSET	80
TILINTARKASTUSKERTOMUS	81

BONUM PANKKI OYJ:N TOIMINTAKERTOMUS 2022

HALLITUKSEN KATSAUS

Bonum Pankki Oyj (myöh. Bonum Pankki) kuuluu POP Pankkien yhteenliittymään ja vastaa 19 POP Pankin keskusluottolaitospalveluiden tuottamisesta, POP Pankki -ryhmän ulkoisen rahoituksen hankkimisesta, maksuliikenteestä, POP Pankkien asiakkaiden maksukorttien liikkeeseenlaskusta sekä ryhmän keskitettyjen palveluiden tuottamisesta. Lisäksi Bonum Pankki myöntää vähittäisasiakkaille vakuudettomia kulutusluottoja sekä vakuudellisia velkakirjalainoja. Bonum Pankin ryhmän sisäisen palvelutuotannon pyrkimys on rajoittaa ryhmän riippuvuutta ulkoisista palveluntarjoajista ja tehostaa koko ryhmän kustannusrakennetta. Ulkoisessa liiketoiminnassaan Bonum Pankki tarjoaa palveluita, jotka ovat ryhmän strategian mukaisia ja koko ryhmän tarjontaa täydentäviä.

Vuoden 2022 aikana Bonum Pankki operoi tehokkaasti yhteenliittymän keskusluottolaitoksena järjestäen yhteenliittymän jäsenpankeille rahoitusta pääomamarkkinoilta. Pankki tarjosi jäsenluottolaitoksille myös vaihtoehdon ylimääräisen likviditeetin sijoittamiseen Bonum Pankkiin. Bonum Pankki laski huhtikuussa 750 miljoonan euron joukkovelkakirjalainaohjelmansa puitteissa liikkeelle 50 miljoonan euron kolmevuotisen joukkovelkakirjalainan sekä viisivuotisen 50 miljoonan euron suuruisen suunnatun joukkovelkakirjalainan. Bonum Pankki hankki vuoden aikana rahoitusta myös laskemalla liikkeelle lyhytaikaisia sijoitustodistuksia 250 miljoonan euron sijoitustodistusohjelman puitteissa sekä ottamalla vastaan rahamarkkinatalletuksia. Bonum Pankki toteutti vuoden 2022 aikana myös koronvaihtosopimuksia osana korkoriskin hallintaa. Johdannaisopimuksilla suojataan kiinteäkorkoisia talletuksia.

POP Pankki -ryhmän asuntoluottopankki sai toukokuussa kiinnitysluottopankkilain mukaisen toimiluvan ja kesäkuun lopussa sen korvaavan uuden vakuudellisia joukkolainoja koskevan lain mukaisen toimiluvan. POP Asuntoluottopankki laski liikkeelle ensimmäisen 250 miljoonan euron suuruisen vakuudellisen joukkolainan syyskuussa. Bonum Pan-

kin henkilöstöä osallistui aktiivisesti POP Asuntoluottopankin valmisteluun ja sen operatiiviseen toimintaan. POP Asuntoluottopankin emissioiden toteuttamistarve määritellään Bonum Pankin treasuryssä.

Keskusluottolaitospalveluiden lisäksi Bonum Pankki vastaa POP Pankkien asiakkaiden maksukorttien ja korttiluottojen myöntämisestä ja ylläpidosta. Bonum Pankki on Visa Euroopan osakkeenomistaja ja välittää Visan tavaramerkin alla toimivia korttituotteita. Bonum Pankki myi Visan A-sarjan osakkeet vuoden aikana, mutta jatkaa edelleen osakkeenomistajana C-sarjan osakkeiden osalta. Korttiliiketoiminnan volyymit kehittyivät myönteisesti vuoden 2022 aikana koronarajoitteiden poistuttua ja kulutuksen elvyttyä. Digitaalisten korttiliitännäisten palveluiden merkitys jatkoikasvamistaan, ja asiakkaat ovat ottaneet mobiilimaksamisen ominaisuuksia aktiivisesti käyttöön.

Bonum Pankin Vaasassa sijaitseva Palvelukeskus toimii ryhmän keskitettyjen palveluiden tuottajana. Päättäneen vuoden aikana Palvelukeskuksessa on panostettu toiminnan kehittämiseen ja henkilöstön osaamisen kasvattamiseen. Vuoden aikana on muun muassa pilotoitu uusia ratkaisuja keskitettyyn puhelinasiakaspalveluun sekä otettu käyttöön sitä tukeva vahva puhelintunnistaminen.

POP Pankki -ryhmän pankkien rahanpesun ehkäisemisen toiminnot toteutetaan keskitetysti Bonum Pankissa. Keskitetyllä palvelulla ja monitorointijärjestelmillä varmistetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen ajanmukaisuus sekä tehostetaan varainsiirtojen valvontaa. Venäjän hyökättyä Ukrainaan on maksuliikenteeseen liittyvien pakotteiden implementointi edellyttänyt Bonum Pankilta välitöntä reagointia osana yhtenäistä finanssitoimialaa. Ukrainaan kohdistuvalla sodalla ei ole ollut muita merkittäviä suoria vaikutuksia Bonum Pankin toimintaan.

Bonum Pankin ryhmän ulkoinen liiketoiminta koostuu pääosin vakuudellisten velkakirjalainojen ja vakuudettomien kulutusluottojen myöntämisestä.

Vakuudellisten lainojen määrä on kasvanut vuoden aikana myönteisesti ja tammikuussa Bonum Pankki sopi Evli Pankki Oyj:n kanssa kaupasta, jossa Bonum Pankki osti Evlin lainakannasta velkakirjalainoja noin 25 miljoonan euron arvosta. Vakuudettomien luottojen kanta siirrettiin loppuvuodesta 2021 uuteen järjestelmään ja samassa yhteydessä päivitettiin luottotappioksi kirjaamisen prosessia ja periaatteita. Luottotappioksi kirjattavien vakuudettomien saamisten määrä on muutoksen myötä vuoden 2022 aikana ennakoidusti laskenut ja odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) sekä luottotappiopalausten määrä puolestaan kasvanut.

S&P Global Rating vahvisti 7.10.2022 Bonum Pankin luottoluokituksen. Bonum Pankin pitkäaikainen investointitason (investment grade) luottoluokitus on 'BBB' ja lyhytaikainen 'A-2'. Näkymät säilyivät vakaina.

Bonum Pankin yhtiökokous pidettiin maaliskuussa 2022. Yhtiökokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat ja hallitukseen valittiin Jaakko Pulli, Hanna Linna, Kirsi Salo ja Ilkka Lähteenmäki. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Jaakko Pulli.

POP PANKKI -RYHMÄ JA POP PANKKIEN YHTEENLIITTYMÄ

POP Pankki -ryhmä on suomalainen finanssiryhmä, joka tarjoaa vähittäispankkipalveluja henkilöasiakkaille, pienille ja keskisuurille yrityksille sekä vahinkovakuutuspalveluja henkilöasiakkaille. POP Pankit ovat jäsenasiakkaidensa omistamia osuuskuntamuotoisia pankkeja. POP Pankin perustehtävä on edesauttaa asiakkaiden taloudellista hyvinvointia, vaurastumista ja paikallista menestystä.

POP PANKKI -RYHMÄN RAKENNE

POP Pankit muodostavat POP Pankki -ryhmän yhdessä POP Pankkikeskus osk:n sekä näiden määräysvallassa olevien yhteisöjen kanssa. POP Pankit ovat POP Pankkikeskus osk:n jäsenluottolaitoksia. POP Pankkikeskus osk ja sen jäsenluottolaitokset ovat talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. POP Pankit, POP Pankkikeskus ja näiden määräysvallassa olevat palveluyhtiöt muodostavat POP Pankkien yhteenliittymän.

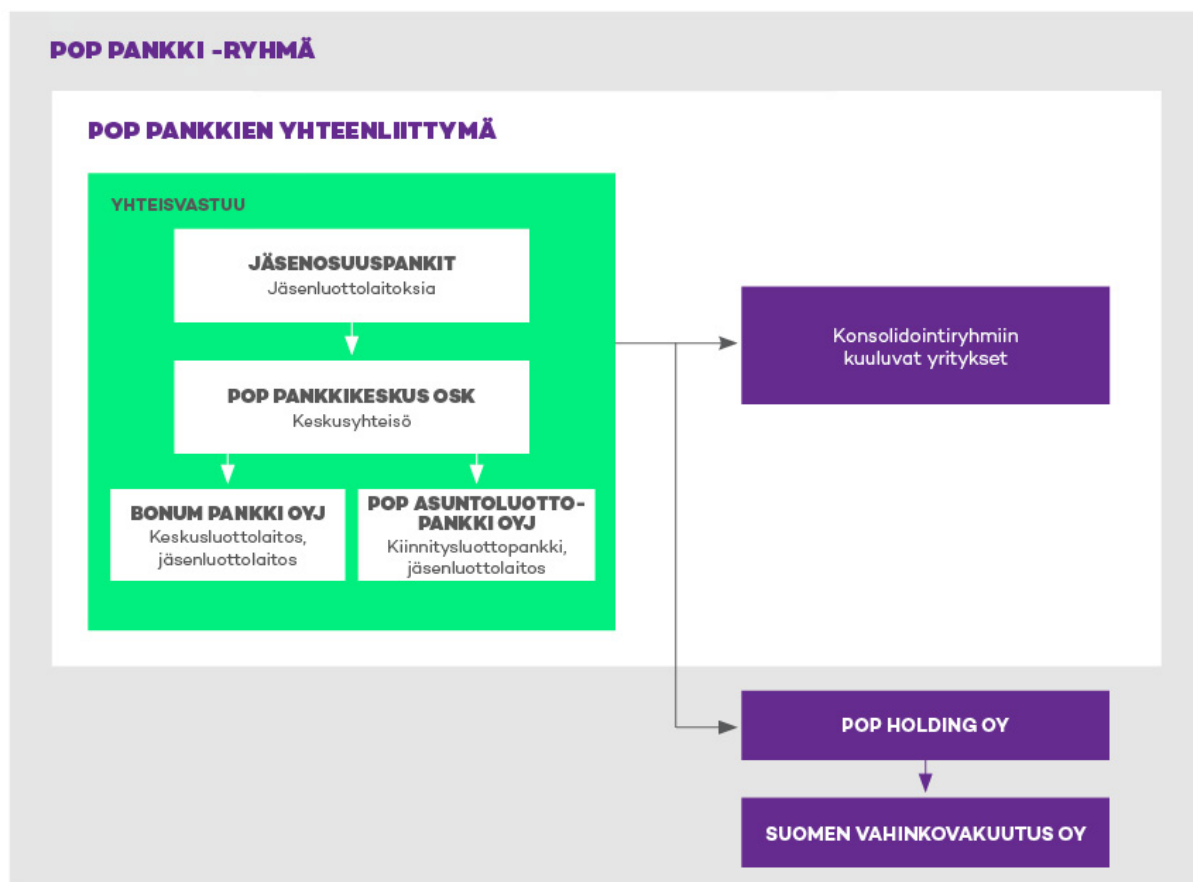
POP Pankkikeskus osk on POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisö ja se vastaa POP Pankki -ryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta. POP Pankkikeskus osk:lla on kaksi tytäryhtiötä, Bonum Pankki Oyj ja POP Asuntoluottopankki Oyj, jotka ovat myös sen jäsenluottolaitoksia.

Bonum Pankki Oyj toimii POP Pankkien keskusluottolaitoksena ja hankkii ryhmälle ulkoista rahoitusta laskemalla liikkeeseen vakuudettomia velkakirjoja. Bonum Pankki Oyj vastaa myös POP Pankkien korttiliiketoiminnasta, ryhmän maksuliikenteestä ja keskitetyistä palveluista sekä myöntää luottoja vähittäisasiakkaille. POP Asuntoluottopankki Oyj vastaa ryhmän kiinteistöluottovakuudellisesta varainhankinnasta laskemalla liikkeeseen katettuja joukkovelkakirjalainoja.

POP Pankki -ryhmään kuuluu myös POP Holding Oy ja sen kokonaan omistama Suomen Vahinkovakuutus Oy, jotka eivät ole keskinäisen vastuun piirissä. Suomen Vahinkovakuutus Oy käyttää aputoiminimeä POP Vakuutus.

Seuraavassa kuvassa on esitetty POP Pankki -ryhmän rakenne sekä yhteenliittymään ja yhteisvastuun piiriin kuuluvat yhteisöt.

POP PANKKI -RYHMÄN RYHMÄRAKENNE

MUUTOKSET POP PANKKI -RYHMÄN RAKENTEESSA

Tilikauden aikana tapahtui yksi POP Pankki -ryhmän sisäinen pankkifuusio. Liedon Osuuspankki ja Piikkiön Osuuspankki sulautuivat toukokuun lopussa Suupohjan Osuuspankkiin. Pankin nimi muutettiin samassa yhteydessä Suomen Osuuspankiksi. Sulautumisen jälkeen POP Pankki -ryhmään kuuluu 19 osuuspankkia. Sulautuminen on yhteenliittymän sisäinen järjestely, eikä sillä ole vaikutusta POP Pankki -ryhmän yhdisteltyyn taloudelliseen informaatioon.

POP Pankki -ryhmä luopui maaliskuussa yhden ryhmään konsolidoidun kiinteistötytäryhtiön omistuksesta. Lisäksi POP Asuntoluottopankki Oyj hyväksyttiin POP Pankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitokseksi sen saadessa kiinnityspankkitoimiluvan toukokuussa.

Kurikan Osuuspankki ja Jämijärven Osuuspankki päättivät joulukuussa sulautumisesta. Sulautuminen on tavoitteena rekisteröidä toukokuussa 2023.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Talouden toipuminen ja kasvu koronapandemian pahimman vaiheen jälkeen jatkui vuonna 2022. Kiinan tiukat koronasulkutoimenpiteet rajoittivat edelleen jonkin verran maailmantalouden elpymisvauhtia. Suomessa erityisen myönteistä oli työllisyysasteen parantuminen ja kokonaistuotannon vahva kasvu alkuvuoden aikana.

Talouden näkymät muuttuivat olennaisesti heikommaksi Venäjän Ukrainaan kohdistaman laajamittaisen hyökkäyksen seurauksena. EU otti nopeasti käyttöön Venäjää vastaan suunnatut taloudelliset pakotteet ja myös muu maailma yhtyi laajasti moniin Venäjän vastaisiin toimiin. Venäjään kohdistetuilla pakotteilla on iso merkitys myös Suomen taloudelle ja pahimmat iskut kohdistuivat yhtiöihin, joiden Venäjän toiminnot muuttuivat lyhyessä ajassa käytännössä arvottomiksi.

Euroopan keskuspankin (EKP) aikaisemmin tilapäiseksi arvioima inflaatiovauhti kiihtyi edelleen kevään aikana. Inflaation taustalla on keskeisesti energian hinnan voimakas nousu, jonka vaikutus on näkynyt viiveellä laajasti kaikilla talouden sektoreilla. Venäjältä on toimitettu EU:n jäsenmaihiin suuria määriä maakaasua ja öljyä, joten pakotteiden seurauksena Euroopassa on koettu energiakriisi kysynnän ylittäessä energiatuotannon määrän. Syksyllä energiatarpeen kasvaessa onkin nähty poikkeuksellisen voimakas sähkön hinnan nousu.

Euroalueella pitkään jatkunut matalien korkojen ja elvyttävän rahapolitiikan linja sai päätöksensä, kun EKP katsoi hintavakauden saavuttamisen edellyttävän voimakkaita koronnostoja. EKP alkoi ajamaan arvopapereiden osto-ohjelmaansa alas ja siirtyi heinäkuusta alkaen ohjauskorkojen nostoihin. Loppuvuonna ohjauskorkojen taso oli jo 2,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin alkuvuonna.

Vaikka vuoden 2022 tuotanto kasvoi Suomessa selvästi edellisvuodesta, ovat kasvuodotukset heikkenneet selvästi. Suomen talouden odotetaan painuvan taantumaan ja vuoden 2023 BKT:n vuositason muutoksen olevan negatiivinen. Kuluttajien odotukset muuttuivat vuoden loppua kohden ennätysellisen pessimistisiksi ja erityisesti sähkön hinnan nousu on aiheuttanut huolta sekä yrityksissä että kotitalouksissa. Asuntokauppojen määrä kääntyi loppuvuonna selvään laskuun ja odotukset asuntojen hintatason laskusta erityisesti pääkaupunkiseudulla lisääntyivät. Kotitalouksien kykyä selviytyä taloudellisista haasteista helpottavat edelleen kuitenkin korkeana pysynyt työllisyysaste sekä korona-aikana kasvaneet kotitalouksien säästöt.

TALOUDELLINEN ASEMA

TULOS

Bonum Pankin tilikauden tulos oli 3 383 tuhatta euroa, kun se edellisvuonna oli 1 046 tuhatta euroa. Tilikauden tulos muodostuu pääosin keskusluottolaitospalveluiden ja vakuudettomien lainojen korkotuotoista sekä maksujenvälityksen ja maksamisen palkkiotuotoista. Pankin kulu-tuottosuhde oli 74,2 (75,4) prosenttia.

Pankin tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet vuoteen 2021 verrattuna seuraavasti:

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021	Muutos-%
Korkotuotot	18 800	11 132	68,9
Korkokulut	-8 639	-2 634	228,0
Korkokate	10 161	8 498	19,6
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	7 285	6 639	9,7
Sijoitusten nettotuotot	459	389	18,0
Liiketoiminnan muut tuotot	4 196	3 105	35,1
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	22 101	18 630	18,6
Henkilöstökulut	-4 583	-4 273	7,2
Liiketoiminnan muut kulut	-10 863	-8 665	25,4
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-949	-1 103	-13,9
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-16 395	-14 041	16,8
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	-1 485	-3 281	-54,7
Tulos ennen veroja	4 221	1 309	222,5
Tuloverot	-838	-263	219,0
Tilikauden tulos	3 383	1 046	223,4

Liiketoiminnan yhteenlasketut tuotot olivat 22 101 (18 630) tuhatta euroa. Tuottojen kasvun taustalla on hyvä kehitys pankin korkokatteessa, joksi muodostui 10 161 (8 498) tuhatta euroa. Nousua edellisvuoteen verrattuna oli 19,6 prosenttia. Korkokatteen kehitys selittyy korkotason kasvun myötä kasvaneilla keskusluottolaitospalveluiden tuottojen kasvulla sekä korttiliiketoiminnan ja vakuudettoman antolainauksen kasvaneilla korkotuotoilla. Lisäksi korkotuotot suojaavista johdannaissovimuksista kasvattivat korkokatetta.

Nettopalkkiotuotot kasvoivat 7 285 (6 639) tuhanteen euroon. Palkkiotuotot ovat pääosin korttiliiketoiminnan ja maksujenvälityksen tuottoja. Kasvun

taustalla on korttiliiketoiminnan myönteinen kehitys.

Sijoitusten nettotuotot kasvoivat 459 (389) tuhanteen euroon. Sijoitusten nettotuotot muodostuvat pääasiassa valuuttatoiminnan nettotuotoista. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 4 196 (3 105) tuhatta euroa. Erän kasvu selittyy POP Pankki -ryhmän keskitettyjen toimintojen ja sen myötä sisäisen laskutuksen kasvamisella.

Liiketoiminnan kulut olivat yhteensä 16 395 (14 041) tuhatta euroa. Kulujen kasvu johtui ICT-kulujen ja liiketoiminnan operatiivisten kulujen kasvusta. Henkilöstökulut nousivat 4 583 (4 273) tuhanteen euroon.

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Bonum Pankin henkilöstön kokonaislukumäärä kauden lopussa oli 66 (58).

Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat 949 (1 103) tuhatta euroa.

Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot laskivat kauden aikana 1 485 (3 281) tuhanteen euroon. Va-

kuudettomien luottojen kanta siirrettiin loppuvuodesta 2021 uuteen järjestelmään ja samassa yhteydessä päivitettiin luottotappioksi kirjaamisen prosessia ja periaatteita. Luottotappioksi kirjattavien vakuudettomien saamisten määrä on muutoksen myötä vuoden 2022 aikana ennakoidusti laskenut ja odotettavissa olevien luottotappioiden sekä luottotappiopalausten määrä puolestaan kasvanut. Luottotappioituihin saataviin kohdistuu aktiivisia perintätoimenpiteitä.

TASE

Bonum Pankin tase oli vuoden 2022 lopulla 1 574 594 (1 037 914) tuhatta euroa.

Käteiset varat kasvoivat vuoden aikana 436 911 (268 871) tuhanteen euroon. Lainat ja saamiset luottolaitoksilta olivat 778 257 (442 718) tuhatta euroa. Erä pitää sisällään Bonum Pankin myöntämien rahoituksen muille POP Pankki -ryhmän jäsenpankeille. Lainat ja saamiset asiakkailta olivat vuoden lopulla 170 485 (116 455) tuhatta euroa. Erä sisältää Bonum Pankin myöntämien luottokorttien käytetyn luottosaldon sekä muut Bonum Pankin myöntämät lainatuotteet.

Velat luottolaitoksille kasvoi vuoden aikana määrän 1 122 965 (655 626) tuhatta euroa. Erä pitää sisällään POP Pankki -ryhmän muiden jäsenpankkien tekemät talletukset, TLTRO-lainat keskuspankilta sekä talletukset muilta ryhmän ulkopuolisilta pankeilta. Yleiseen liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä vuoden lopulla oli 322 214 (284 920) tuhatta euroa.

Bonum Pankkia pääomitettiin 10 miljoonalla eurola joulukuussa 2022. Pääoma on merkattu sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Varat		
Käteiset varat	436 911	268 871
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	778 257	442 718
Lainat ja saamiset asiakkailta	170 485	116 455
Sijoitusomaisuus	163 891	197 563
Aineettomat hyödykkeet	1 057	1 933
Aineelliset hyödykkeet	359	361
Muut varat	23 118	10 008
Verosaamiset	515	5
Varat yhteensä	1 574 594	1 037 914
Velat		
Velat luottolaitoksille	1 122 965	655 626
Velat asiakkaille	55 930	53 329
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	322 214	284 920
Johdannaisopimukset	5 975	0
Muut velat	20 003	7 978
Verovelat	850	724
Velat yhteensä	1 527 938	1 002 578
Oma pääoma		
Osakepääoma	10 000	10 000
Rahastot	28 520	22 121
Kertyneet voittovarot	8 136	3 215
Oma pääoma yhteensä	46 657	35 336
Velat ja oma pääoma yhteensä	1 574 594	1 037 914

KESKEISET TUNNUSLUVUT JA NIIDEN LASKENTAKAAVAT

	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019
Kulu-tuottosuhde, %	74,2	75,4	71,4	84,6
ROA, %	0,26	0,10	0,09	0,04
ROE, %	8,25	3,00	2,13	0,76
Vakavaraisuussuhde (TC) %	20,0	21,8	24,1	29,7
Omavaraisuusaste, %	3,0	3,4	3,4	5,5

$$\text{KULU-TUOTTOSUHDE, \%} = \frac{\text{Liiketoiminnan kulut yhteensä}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{KOKO PÄÄOMAN TUOTTO (ROA), \%} = \frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

$$\text{OMAN PÄÄOMAN TUOTTO (ROE), \%} = \frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

$$\text{VAKAVARAISUUSSUHDE (TC), \%} = \frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä}} \times 100$$

$$\text{OMAVARAISUUSASTE, \%} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

LUOTTOLUOKITUS

S&P Global Rating vahvisti 7.10.2022 Bonum Pankin luottoluokituksen. Bonum Pankin pitkäaikainen investointitason (investment grade) luottoluokitus on 'BBB' ja lyhytaikainen 'A-2'. Näkymät säilyivät vakaina.

OSAKKEET JA OMA PÄÄOMA

Bonum Pankilla oli 31.12.2022 osakkeita 1 400 000, jotka ovat kokonaan POP Pankkikeskus osk:n omistuksessa. Pankilla ei ole hallussa yhtiön omia osakkeita.

Bonum Pankin osakepääoma oli tilikauden päättyessä 10 000 (10 000) tuhatta euroa. Oma pääoma yhteensä oli 46 657 (35 336) tuhatta euroa.

RISKIEN JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINTA SEKÄ RISKIASEMA

RISKIEN- JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINNAN PERIAATTEET JA ORGANISOINTI

POP Pankki -ryhmän strategia linjaa ryhmän riskinottohalukkuuden, jonka mukaan liiketoimintaa harjoitetaan maltillisella riskitasolla siten, että riskit pystytään täysimääräisesti hallitsemaan. Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin riskitasot ovat oikeassa suhteessa luottolaitoksen ja koko yhteenliittymän riskinkantokykyyn ja maksuvalmiusasemaan nähden. Riskienhallinnan prosesseissa on kyettävä tunnistamaan kaikki merkittävät liiketoiminnasta aiheutuvat riskit, sekä arvioida, mitata ja valvoa niitä säännöllisesti. Merkittävimmät Bonum Pankin liiketoimintaan liittyvät riskit ovat luottoriski, likviditeettiriski ja korkoriski.

POP Pankkikeskus osk yhteenliittymän keskusyhteisönä valvoo Yhteenliittymälain 17 §:n mukaisesti riskienhallintajärjestelmien riittävyttä ja toimivuutta jäsenluottolaitosten ja yhteenliittymän tasolla ja vastaa ryhmän riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta. Keskusyhteisö antaa jäsenluottolaitoksille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sitovia ohjeita riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta, luotettavasta hallinnasta ja sisäisestä valvonnasta. Lisäksi jäsenluottolaitoksille on asetettu yhteisiä liiketoiminnan ohjaus- ja rajoja, joilla varmistetaan siitä, että yksittäisen jäsenluottolaitoksen ottamat riskit ovat hyväksyttävissä rajoissa.

Bonum Pankki on POP Pankkien yhteenliittymän keskusluottolaitos ja samalla jäsenluottolaitos. Bonum Pankin riskienvalvonnan tavoitteena on varmistaa, että pankki noudattaa toiminnassaan lakia, asetuksia, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä, ryhmän sisäisiä sitovia ohjeita sekä omia ohjeita. Keskusyhteisön riippumattomien toimintojen lisäksi Bonum Pankilla on erikseen riippumaton riskiasemaa valvova risk control -yksikkö sekä compliance-yhteyshenkilö.

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa Bonum Pankin pääomien riittävä määrä, laatu ja niiden tehokas käyttö. Pääomilla katetaan stra-

tegian mukaisesta liiketoimintasuunnitelmasta aiheutuvat olennaiset riskit ja turvataan pankin häiriötön toiminta odottamattomien tappioiden varalta. Tavoitteeseen pyritään dokumentoidulla ja systemaattisella vakavaraisuuden hallintaprosessilla, joka kytkeytyy kiinteästi yhteenliittymätason strategiaprosessiin ja liiketoiminnan suunnitteluun sekä johtamiseen.

Yhteenliittymän riskienhallintaa ja vakavaraisuuden hallintaa kuvataan tarkemmin POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksen liitteessä 4. EU:n vakavaraisuusasetuksen N:o 2019/876 (CRR II) edellyttämät riskit koskevat tiedot on esitetty erillisessä Pilari III -raportissa. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös on saatavissa POP Pankkikeskus osk:n toimitiloista osoitteesta Hevosenkentä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

LIIKETOIMINNAN RISKIT

LUOTTORISKIT

Bonum Pankin luottoriskiasema kasvoi tilikauden aikana. Luottoriskille alttiita tase-eriä oli vuoden 2022 lopussa yhteensä 340 172 (316 004) tuhatta euroa. Taseen ulkopuolisia sitovia luottolupauksia Bonum Pankilla oli 160 498 (145 485) tuhatta euroa, jotka muodostuivat pääasiassa korttiluottojen vapaista luottolimiiteistä ja POP Pankkien maksuvalmiuslimiiteistä. Bonum Pankin merkittävimmät luottoriskit liittyvät sijoitustoimintaan ja vakuudettomaan luotonantoon.

Sijoitusomaisuus oli tilikauden lopussa 163 890 (197 562) tuhatta euroa. Likviditeettireserviin kuuluvat sijoitusomaisuuserät sisältävät valtioiden, kuntien, luottolaitosten ja yritysten liikeseen laskemia saamistodistuksia, joista osa on EKP-vakuuskelpoisia arvopapereita. Lisäksi pankilla oli likviditeettiportfolioon kuuluvia lyhytaikaisia pankkisaamisia yhteensä 6 612 (4 948) tuhatta euroa. Sijoitustoiminnan luottoriskiä hallitaan pääasiassa rajaamalla sijoituskohteiden luottokelpoisuutta sekä hajauttamalla sijoitusomaisuutta toimialoittain, vastapuolittain sekä instrumenttiluokittain.

Vähittäispankkitoiminnan luottokanta kasvoi tilikaudella 46,4 prosenttia päättyen 170 485 (116 455)

tuhanteen euroon. Pääosa luotonannosta on vakuudetonta luotonantoa, jonka osuus luottokannasta oli 50,9 prosenttia. Henkilöasiakkaille myönnettyjen lainojen osuus luottokannasta oli 83,1 (82,3) prosenttia.

Luottoihin, saamisiin ja taseen ulkopuolisiin eriin kohdistuvat odotettavissa olevat luottotappiot (ECL, Expected Credit Loss) kasvoivat 1 597 tuhatta euroa tilikauden aikana päätyen 4 899 tuhanteen euroon. Odotettavissa olevat luottotappiot ECL-vaiheessa 3 kasvoivat 2 883 (1 668) tuhanteen euroon. Luottotappiointimenetelmän muutoksen johdosta vuonna 2022 vakuudettomasta luottokannasta kirjattiin enemmän luottotappiopalauteksia kuin luottotappioita, lopullisten luottotappioiden ollessa 113 (-2 972) tuhatta euroa. Luottotappioituihin saataviin kohdistuu aktiivisia perintätoimenpiteitä.

Pankkitoiminnan luottoriskin seuranta perustuu järjestämättömien saamisten, maksuviivästymien sekä lainanhoitojoustojen jatkuvaan seurantaan sekä luottosalkun laadun seurantaan. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrän seuranta on tärkeä osa luottoriskin hallintaprosessia. Ennakoitavissa oleviin ongelmiin luoton hoidossa reagoidaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

LIKVIDITEETTIRISKIT

Yhteenliittymän keskusluottolaitos Bonum Pankki vastaa POP Pankki -ryhmän maksuvalmiusvaatimuksen täyttämisestä ja maksuvalmiuden hallinnasta. Likviditeettiriskeihin varaudutaan ylläpitämällä likviditeettireserviä, joka muodostuu LCR-kelpoisista likvideistä varoista, keskuspankkirahoituksen vakuudeksi kelpaavista varoista, sekä lyhyistä pankkisaamisista.

POP Pankki -ryhmän maksuvalmiusasema säilyi tilikauden aikana vahvana. Maksuvalmiutta kuvaava maksuvalmiusvaatimus eli LCR-tunnusluku (Liquidity Coverage Ratio) 31.12.2022 oli 184,8 (141,3) prosenttia, kun vähimmäistaso on 100 prosenttia. Bonum Pankilla oli tilikauden päättyessä hallussa yhteenliittymän LCR-kelpoisia likvidejä varoja ennen arvonneikkauksia 691,6 (457,9) miljoonaa euroa, joista 64,8 (61,1) prosenttia oli käteistä ja keskuspankkisaatavia ja 31,0 (32,2) prosenttia

erittäin likvidejä tason 1 arvopapereita. Lisäksi yhteenliittymän jäsenluottolaitoksilla oli LCR-salkun ulkopuolisia, panttaamattomia arvopapereita 39,8 (28,0) miljoonaa euroa.

Pysyvän varainhankinnan vaatimus, NSFR, mittaa taseessa olevien varojen ja velkojen maturiteettieroja ja sen tehtävänä on varmistaa, että pysyvä rahoitus riittää täyttämään varainhankintatarpeet yhden vuoden aikajänteellä ja siten estää liiallinen riippuvuus lyhytaikaisesta tukkurahoituksesta. Yhteenliittymän NSFR-suhdeluku 31.12.2022 oli 133,5 (130,0) prosenttia.

Bonum Pankki välittää yhteenliittymän jäsenpankeille pitkäaikaista tukkurahoitusta ja toimii muiden jäsenluottolaitosten sisäisenä pankkina. Pankin rahoitusrakenteen suunnittelu perustuu koko yhteenliittymän likviditeetti- ja rahoitussuunniteluun sekä keskusyhteisön jäsenpankeille antamiin tavoitteisiin ja ohjausrajoihin.

Vuoden lopussa Bonum Pankilla oli liikkeeseen laskettuna 255 (255) miljoonaa euroa vakuudetonta seniorilainaa 750 miljoonan euron joukkovelkakirjaohjelmasta. Pankin 250 miljoonan euron sijoitustodistusohjelmasta oli liikkeeseen laskettuna 67,3 (30,0) miljoonaa euroa katsastuskauden lopussa. Lisäksi Bonum Pankilla on 22,3 miljoonan euron lainaohjelma Pohjoismaiden Investointipankki NIB:n kanssa. Tilikauden lopussa Bonum Pankilla oli TLT-RO III -rahoitusta yhteensä 128,4 (128,4) miljoonaa euroa.

MARKKINARISKIT

Bonum Pankin pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski. Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon tai korkokatteeseen. Rahoitustase koostuu anto- ja ottolainauseriästä, markkinaehtoisesta rahoituksesta sekä likviditeettisalkun sijoituseristä.

Bonum Pankin liiketoimintaan ei kuulu kaupan käyntitoimintaa (trading). Johdannaisten käyttö on rajoitettu rahoitustaseen korkoriskin suojaukseen. Tilikauden aikana pankki toteutti johdannaissuojauksia yhteenliittymän jäsenpankkien rahoitustaseen riskitason pienentämiseksi.

Bonum Pankki seuraa korkoriskiä taseen nykyarvomenetelmällä ja dynaamisella tulatoriskimallilla kuukausittain. Nykyarvomenetelmä mittaa taseen laskennallisen markkina-arvon muutosta korkojen muuttuessa. Nykyarvomenetelmässä taseen markkina-arvo lasketaan yksittäisten tase-erien odotettujen kassavirtojen nykyarvona. Sijoituserien korko- ja luottospread-muutoksien aiheuttamia markkina-arvojen muutoksia eri korkoskenaarioissa seurataan erillisillä korkoherkkyyssmittareilla. Tulatoriskimallilla ennustetaan suunnitellun taseen korkokatteen kehitystä ja muutosta erilaisissa markkinakorkoskenaarioissa seuraavan viiden vuoden aikajänteellä.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa olennaiset liiketoiminnan operatiiviset riskit ja minimoida niiden toteutumismahdollisuus ja vaikutukset. Tavoitteeseen pyritään henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä.

Bonum Pankin merkittävimpiin uusiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan uuden tuotteen tai palvelun arviointiprosessissa. Pankki tekee vuosittain operatiivisten riskien itsearvioinnin tekemiensä riskikartoitusten perusteella, joissa hyödynnetään operatiivisten riskien tapahtumaseurantaa. Riskikartoituksen yhteydessä arvioidaan myös Bonum Pankin merkittävimpiin ulkoistuksiin liittyviä riskejä. Osaan operatiivisista riskeistä varaudutaan vakuutusturvalla. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on varauduttu jatkuvuussuunnittelulla.

VAKAVARAISUUSASEMA

Vuoden 2022 lopussa Bonum Pankin vakavaraisuus oli hyvällä tasolla. Pankin vakavaraisuussuhde sekä ydinvakavaraisuussuhde olivat molemmat 20,0 (21,8) prosenttia. Vuoden 2022 lopussa pankin omat varat yhteensä olivat 41 981 (31 763) tuhatta euroa, joka muodostui kokonaisuudessaan ydinpääomasta (CET1).

Pankin riskipainotetut saamiset kasvoivat vuoden 2022 aikana lähinnä vähittäispankin luottokannan kasvun vuoksi. Pankin omia pääomia kasvatettiin 10 miljoonaa euroa tilikauden lopussa liiketoimintasuunnitelman mukaisen tasekasvun jatkamisen mahdollistamiseksi. Vähittäispankkiliiketoiminnan kasvun ennustetaan jatkuvan vuonna 2022, joka lisää jatkossakin vastaavasti pankin riskipainotettujen saamisten määrää.

Bonum Pankin omat varat muodostuvat osakepääomasta, kertyneistä voittovaroista sekä muista vapaista rahastoista. Pankki ei lue tilikauden aikana kertynyttä voittoa omiin varoihin yhteenliittymän noudattaman käytännön mukaisesti. Finanssivalvonnan myöntämän luvan nojalla yhteenliittymään kuuluvat jäsenluottolaitokset on keskusyhteisön päätöksellä vapautettu omien varojen vaateista yhteenliittymän sisäisille erille ja suurten vastapuolten rajoituksista yhteenliittymän keskusluottolaitoksen ja jäsenpankkien välisille erille.

Lakisääteinen alaraja vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia ja ydinpääomalle 4,5 prosenttia. Bonum Pankkia koskee vähimmäisvakavaraisuusvaatimuksen lisäksi luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 prosenttia, sekä ulkomaisien vastuiden maakohtainen muuttuva lisäpääomavaade. Kaikki lisäpääomavaateet on katettava täysimääräisesti ydinpääomalla.

Bonum Pankin vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) 31.12.2022 oli 4,9 (4,9) prosenttia, kun vaadittava minimitaso on 3 prosenttia. Finanssivalvonnan poikkeusluvalla yhteenliittymän sisäiset erät vähennetään vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa vastuiden määrästä.

VAKAVARAISUUDEN YHTENVETO

Bonum Pankki Oyj Vakavaraisuuden yhteenveto (1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Omat varat		
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	43 274	34 290
Vähennykset ydinpääomasta	-1 293	-2 527
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	41 981	31 763
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	-	-
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	41 981	31 763
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	-	-
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	41 981	31 763
Riskipainotetut erät yhteensä	210 283	145 727
josta luottoriskin osuus	171 065	112 834
josta vastuun arvonoi-kaisuriski (CVA)	3 433	-
josta markkinariskin osuus (valuuttakurssiriski)	-	2 999
josta operatiivisen riskin osuus	35 785	29 894
Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomapuskuri (2,5 %)	5 257	3 643
Vastasyklinen pääomapuskuri	26	2
Ydinvakavaraisuussuhde (CET1-%)	20,0 %	21,8 %
Vakavaraisuussuhde ensisijaisilla omilla varoilla (T1-%)	20,0 %	21,8 %
Kokonaisvakavaraisuussuhde (TC-%)	20,0 %	21,8 %
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	41 981	31 763
Pääomavaatimus yhteensä *	22 115	15 304
Puskuri pääomavaatimukseen	19 865	16 459
Vähimmäisomavaraisuusaste		
Ensisijainen pääoma (T1)	41 981	31 763
Vastuut yhteensä	858 279	644 960
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	4,9 %	4,9 %

* Pääomavaatimus yhteensä muodostuu minimivaatimuksesta 8 %, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 % ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

SISÄINEN VALVONTA

Bonum Pankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa saavutetaan asetetut päämäärät ja tavoitteet suunnitelmallisesti ja tehokkaasti ylimmän johdon vahvistamia tavoitteita ja menettelytapoja noudattaen. Sisäisellä valvonnalla pyritään varmistumaan siitä, että organisaatio toimii säännösten mukaisesti, hallitsee riskejä kattavasti liiketoiminnan erityispiirteet huomioon ottaen ja, että organisaation toiminta on tehokasta ja luotettavaa.

Sisäistä valvontaa toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla. Sisäistä valvontaa toteuttavat osallistetaan hallitus, toimitusjohtaja, muu johto ja henkilökunta sekä liiketoiminnasta riippumattomasti riskienvalvonta ja compliance. Osana sisäistä valvontaa on yhteenliittymässä toteutettu rikkomusten ilmoittamista koskeva järjestely, jossa pankin palveluksessa olevat voivat ilmoittaa sisäisesti riippumattoman kanavan kautta keskusyhteisössä tai jäsenluottolaitoksessa tapahtuneista, finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta (whistleblowing).

SISÄINEN TARKASTUS

Yhteenliittymässä POP Pankkikeskus vastaa keskitetysti sisäisen tarkastuksen ohjaamisesta ja järjestämisestä yhteenliittymän pankkikeskuksessa, jäsenluottolaitoksissa ja muissa yhteenliittymään kuuluvissa yrityksissä. Bonum Pankin sisäinen tarkastus perustuu yhteenliittymän POP Pankkikeskuksen hallituksen ja hallintoneuvoston vahvistamiin sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteisiin sekä POP Pankkikeskuksen hallituksen hyväksymään tarkastussuunnitelmaan.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan ensisijaisesti pankin hallitukselle. Pankin hallitus käsittelee sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusyhteenvedot suoritettujen tarkastusten jälkeen. Sisäinen

tarkastus raportoi säännöllisesti toiminnastaan ja havainnoistaan POP Pankkikeskuksen hallintoneuvostolle, POP Pankkikeskuksen hallitukselle ja toimitusjohtajalle.

Pankissa vuoden aikana toteutetut sisäiset tarkastukset on suorittanut POP Pankkikeskuksen sisäinen tarkastus.

BONUM PANKIN HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Bonum Pankin varsinaisessa yhtiökokouksessa 23.3.2022 vahvistettiin vuoden 2021 tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Pankin hallitukseen kuului 4 jäsentä. Hallitus on kokoontunut vuoden aikana 31 kertaa.

Hallituksen varsinaiset jäsenet olivat:

Jaakko Pulli, toimitusjohtaja
hallituksen puheenjohtaja

Hanna Linna, toimitusjohtaja
hallituksen varapuheenjohtaja

Ilkka Lähteenmäki, dosentti
hallituksen jäsen

Kirsi Salo, toimitusjohtaja
hallituksen jäsen

Bonum Pankin toimitusjohtajana toimii **Pia Ali-Tolppa**. Toimitusjohtajan sijaisena toimii **Timo Hulkko**.

Vuoden lopulla 31.12.2022 pankin palveluksessa oli 66 henkilöä, joista 65 henkilöä työskenteli vakituisessa työsuhteessa ja yksi määräaikaisessa. Kokoaikaisia työsuhteita oli 55 henkilöllä. Työntekijöiden ammatillista osaamista ylläpidetään ja kehitetään pankin tarpeiden, muuttuvan toimintaympäristön sekä henkilöiden yksilöllisten osaamisvaatimusten ja niissä tapahtuvien muutosten mukaisesti.

TILINTARKASTUS

Yhtiön varsinaisena tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Tiia Kataja.

PANKIN HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

Bonum Pankin toimintoja ohjaa osakkeenomistaja, joka käyttää päätösvaltaansa yhtiökokouksessa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Yhtiökokous päättää pankin voitonjaosta ja valitsee hallituksen jäsenet.

Pankkia edustaa ja sen toimintaa johtaa hallitus. Operatiiviset päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu pankin yhtiöjärjestykseen, yhtiökokouksen päätöksiin ja lainsäädäntöön. Pankin toimitusjohtaja vastaa pankin operatiivisesta toiminnasta hallitukselta saamista ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten ja pankin sisäisten ohjeiden mukaisesti. Tehtävään valittaessa hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on tehtävää vastaanottaessaan annettava Finanssivalvonnan määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuusselvitys.

Bonum Pankin hallinto- ja ohjausjärjestelmä on julkaistu pankin verkkosivuilla osoitteessa <https://www.poppankki.fi/bonum-pankki/hallinto>

PALKITSEMISJÄRJESTELMÄ

Bonum Pankin hallitus vastaa pankin palkitsemisasiosta. Pankilla ei ole palkitsemisjärjestelmän hallinnointia varten hallituksen nimeämää palkitsemisvaliokuntaa. Sitä ei ole katsottu tarpeelliseksi ottaen huomioon toiminnan laadun, laajuuden ja monimuotoisuuden. Pankin hallitus valvoo

palkitsemisjärjestelmän noudattamista sekä arvioi säännöllisesti sen toimivuutta.

Keskusyhteisön sisäisen tarkastuksen on vähintään kerran vuodessa todennettava, onko hallituksen hyväksymää palkitsemisjärjestelmää noudatettu. Valvontatoiminnoissa työskentelevän henkilön palkkio ei ole riippuvainen sen liiketoiminnan tuloksesta, jota hän valvoo.

PALKITSEMISEN JA TULOKSEN VÄLINEN SUHDE

Palkitsemisjärjestelmän tulee olla pankin liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukainen ja sen tulee vastata pankin pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmän on myös oltava sopuolosuhteissa pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan ja riskinkantokyvyn kanssa sekä edistää niitä. Palkitsemisjärjestelmän tulee tukea myös hyvää johtamista.

SUORITUSTEN ARVIOINNIN KÄYTETYT PERUSTEET JA RISKIPERUSTEISET PALKKIOIDEN MÄÄRÄN MUUTOKSET, LYKKÄÄMISKÄYTÄNTEET JA PALKKIOIDEN MAKSAMISPERUSTEET

Pankissa kenenkään palkkionsaajan muuttuva palkkio ei voi ylittää 100 tuhatta euroa yhden vuoden ansaintajaksolta. Pankki voi päättää muuttuvien palkkioiden maksamatta jättämisestä joko kokonaan tai osittain siinä tapauksessa, että pankin taloudellinen asema on heikentynyt siinä määrin, että hallituksen arvion mukaan tulospalkkioiden maksaminen on pankin tilanne huomioon ottaen kohtuutonta.

Palkkionsaajalle maksettavan erorahan ja muun vastaavan korvauksen, joka maksetaan, jos palvelussuhde päättyy ennenaikaisesti, maksamisessa otetaan huomioon luottolaitoslain 8 luvussa säädetyt edellytykset ja maksamisperusteet laaditaan siten, ettei korvaus johda epäonnistuneen suorituksen palkitsemiseen.

PALKKIOIDEN KIINTEIDEN JA MUUTTUVIEN OSIEN SUHDE

Pankin palkitsemisjärjestelmässä muuttuvat palkkiot voivat olla enintään 100 prosenttia kiinteästä vuosipalkasta.

MUUTTUVIEN PALKKIOIDEN JA MUIDEN LUONTOISETUJEN MÄÄRITTÄMISESSÄ SOVELLETTAVAT KESKEISET PARAMETRIIT JA PERUSTEET

Pankin muuttuviin palkkioihin sovelletaan seuraavia periaatteita:

1. Muuttuvien palkkioiden maksuperusteet päätetään ja tiedotetaan palkkionsaajille etukäteen. Ilman etukäteen asetettua ja tiedotettua maksuperustetta hallitus voi kuitenkin palkita työntekijää poikkeuksellisen hyvästä suorituksesta enintään yhden kuukauden palkkaa vastaavalla palkkiolla
2. Palkkion on perustuttava kokonaisarviointiin palkkionsaajan ja asianomaisen toiminnon suorituksesta. Suoritusta arvioitaessa on huomioitava se, miten suoritus on toteutunut pitkällä aikavälillä
3. Maksettavien palkkioiden määrissä on otettava huomioon ainakin arviointihetkellä tiedossa olevat sekä tulevat riskit, pääomakustannukset ja tarpeellinen maksuvalmius
4. Oikeus muuttuvaan palkkioon voi syntyä palkkionsaajalle ja se voidaan maksaa hänelle vain, jos palkkionsaaja ei ole menetellyt luottolaitosta velvoittavien säännösten, ohjeiden tai luottolaitoksen määrittelemien toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen vastaisesti taikka teollaan tai laiminlyönnillään myötävaikuttanut tällaiseen menettelyyn. Muuttuva palkkio on myös voitava jättää maksamatta tai periä takaisin, jos kyseinen menettely tulee luottolaitoksen tietoon vasta palkkion määrätymisen tai maksamisen jälkeen
5. Pankki voi sitoutua ehdottomaan (ei takaisin perimisen mahdollisuutta) palkkion maksamiseen ainoastaan erityisen painavista syistä ja edellyttäen, että luvattu palkkio kohdistuu ainoastaan palkkionsaajan palvelussuhteen ensimmäiseen vuoteen.

YHTEENLASKETUT PALKITSEMISTA KOSKEVAT TIEDOT TOIMIVAN JOHDON JA NIIDEN HENKILÖSTÖN JÄSENTEN OSALTA, JOIDEN TOIMINNALLA ON MERKITTÄVÄ VAIKUTUS LAITOKSEN RISKIPROFIILIIN

Pankissa pidetään luetteloa seuraavista henkilöistä ja heille maksetuista palkkioista:

6. Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet,
7. Muu henkilö, jonka toiminnalla on olennainen vaikutus keskusyhteisön tai yhteenliittymän riskiasemaan,
8. Henkilöt, jotka työskentelevät riskien valvontatoiminnossa riskienhallintatehtävissä, compliance-toiminnossa tai sisäisen tarkastuksen toiminnossa,
9. Muu henkilö, jonka palkkioiden kokonaismäärä ei merkittävästi poikkea 1 ja 2 kohdissa tarkoitettulle henkilölle määräytyvän palkkion kokonaismäärästä.

TOTEUTUNEET PALKKIOT

Pankissa on tilikauden aikana maksettu muuttuvia palkkioita yhteensä 75 994,02 euroa. Aloitusrahoja ei ole tilikauden aikana maksettu.

Pankissa ei tilikauden aikana ole maksettu yli miljoonan euron palkkioita.

KESKEISIMMÄT ULKOISTETUT TOIMINNOT

Bonum Pankinpankkijärjestelmä on ulkoistettu Oy Samlink Ab:iin. Pankin kirjanpito on ulkoistettu Figure Taloushallinto Oy:lle, jonka POP Pankki -ryhmä omistaa muiden kyseisen yhtiön asiakaspankkien kanssa. Bonum Pankki Oyj:n maksusanomien välitys on hoidettu Tieto Evry Oyj:n ylläpitämän SWIFT Service Bureaun sekä SEPA Instant Payment Gateway:n kautta pois lukien POP Pankki -ryhmän sisäiset maksut. Lisäksi pankki hyödyntää Google Incin tytäryhtiön tarjoamaa alustapalvelua asiakastietojen hallinnassa sekä SAS Institute Oy:n järjestelmää maksujen monitoroinnissa. Korttiliiketoimintaan kuuluvia palveluja on ulkoistettu Oy Samlink Ab:ille, Nets Denmark A/S:n Suomen sivuliikkeelle, Intrum Justitia Oy:lle ja Evry Card Services Oy:lle.

TALLETUSSUOJA

Bonum Pankki kuuluu talletussuojarahastoon, joka turvaa tallettajan saamiset pankilta 100 tuhan-euroon saakka. Talletuspankkien yhteenliittymän jäsenenä olevia talletuspankkeja pidetään talletussuojan kannalta yhtenä talletuspankkina. Tämän johdosta saman tallettajan talletussuoja kaikista POP Pankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksissa (POP Pankit ja Bonum Pankki) olevista talletuksista on yhteensä 100 tuhatta euroa. Bonum Pankin toiminta keskittyy yhteenliittymän jäsenosuuspankeille tarjottaviin keskusluottolaitospalveluihin, joten talletussuojarahaston merkitys on vähäinen.

YHTEISKUNTAVASTUU

POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksessä on kerrottu POP Pankki -ryhmän yhteiskuntavastuusta. Bonum Pankin yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan pankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Toimimalla POP Pankkien keskusluottolaitoksena Bonum Pankki tukee omalta osaltaan paikallisten POP Pankkien yhteiskuntavastuuta.

Bonum Pankilla on WWF:n Green Office -ympäristöjärjestelmän sertifikaatti. Pankin ohjelman teemoja ovat kierrätyksen tehostaminen, energiankulutuksen vähentäminen sekä liikkumisen aiheuttamien päästöjen vähentäminen. Tavoitteena on myös lisätä sekä oman organisaation että yhteistyökumppaneiden ympäristötietoisuutta tehokkaalla viestinnällä.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Bonum Pankin hallituksella ei ole tiedossa sellaisia tilikauden päättymisen jälkeisiä tapahtumia, joilla olisi olennaista vaikutusta Bonum Pankin tilinpäätöksessä esitetyn informaation kannalta.

UUODEN 2023 NÄKYMÄT

Bonum Pankki tulee vuoden 2023 aikana hyödyntämään monipuolisesti käytettävissä olevia rahoituslähteitä. Tavoitteena on POP Pankki -ryhmän varainhankinnan keskihinnan pitäminen mahdollisimman alhaisella tasolla. Kiinnitysluottopankin avulla yhteenliittymä voi katettuja joukkolainoja liikkeeseen laskemalla hankkia pitkäaikaista ja hinnaltaan kilpailukykyistä tukkurahoitusta yhteenliittymän liiketoiminnan kasvun rahoittamiseen.

Yleisinä painopistealueina on toiminnan tehokkuuden lisääminen ja kannattavuuden parantaminen. Korttiliiketoiminnassa keskitytään liiketoiminnan kehittämiseen ja muun muassa korttimaksamiseen liittyvien toimintojen laajentamiseen POP Mobiilissa. Rahanpesua estävien toimien tehokkuus sekä uuden järjestelmän ja toimintatapojen vakiinnuttaminen ovat tärkeimpiä kehittämisen painopistealueita. POP Pankki -ryhmän peruspankkijärjestelmä uudistus työllistää Bonum Pankin henkilöstöä merkittävässä määrin. Pankki myös etsii aktiivisesti uusia yhteenliittymän pankkien liiketoimintaa tukevia palveluita ja tuotteita vuoden 2023 aikana.

Vuoden 2023 tuloksen arvioidaan muodostuvan positiiviseksi.

HALLITUKSEN ESITYS VOITONJAOSTA

Bonum Pankin jakokelpoiset varat olivat 37 079 014,66 euroa. Bonum Pankin hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto 3 383 278,34 euroa kirjataan kertyneisiin voittoroihin eikä osinkoa jaeta.

BONUM PANKKI OYJ:N TILINPÄÄTÖS 31.12.2022

TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021	Muutos-%
Korkotuotot	Liite 3	18 800	11 132	68,9
Korkokulut	Liite 3	-8 639	-2 634	228,0
Korkokate		10 161	8 498	19,6
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	Liite 4	7 285	6 639	9,7
Sijoitusten nettotuotot	Liite 5	459	389	18,0
Liiketoiminnan muut tuotot	Liite 6	4 196	3 105	35,1
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		22 101	18 630	18,6
Henkilöstökulut	Liite 7	-4 583	-4 273	7,2
Liiketoiminnan muut kulut	Liite 8	-10 863	-8 665	25,4
Poistot ja arvonalentumiset	Liite 9	-949	-1 103	-13,9
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-16 395	-14 041	16,8
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	Liite 14	-1 485	-3 281	-54,7
Tulos ennen veroja		4 221	1 309	222,5
Tuloverot	Liite 10	-838	-263	219,0
Tilikauden tulos		3 383	1 046	223,4

LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021	Muutos-%
Tilikauden tulos		3 383	1 046	223,4
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Käyvän arvon muutos				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	Liite 26	184	152	21,5
Myyntivoitot / -tappiot				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	Liite 26	-1 538	-	-
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käyvän arvon muutos				
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	Liite 26	-2 247	-229	879,7
Tilikauden laaja tulos		-217	968	-122,5

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen osakkeiden myyntivoitto 1 922 tuhatta euroa on siirretty kertyneisiin voittovaroihin ja arvostuksesta kirjattu laskennallinen verovelka 384 tuhatta euroa on purettu.

TASE

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2022	31.12.2021
Varat			
Käteiset varat	Liite 15	436 911	268 871
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	Liite 13, 16	778 257	442 718
Lainat ja saamiset asiakkailta	Liite 13, 16	170 485	116 455
Sijoitusomaisuus	Liite 13, 17	163 891	197 563
Aineettomat hyödykkeet	Liite 18	1 057	1 933
Aineelliset hyödykkeet	Liite 19	359	361
Muut varat	Liite 20	23 118	10 008
Verosaamiset	Liite 21	515	5
Varat yhteensä		1 574 594	1 037 914
Velat			
Velat luottolaitoksille	Liite 13, 22	1 122 965	655 626
Velat asiakkaille	Liite 13, 22	55 930	53 329
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	Liite 23	322 214	284 920
Johdannais sopimukset	Liite 24	5 975	0
Muut velat	Liite 25	20 003	7 978
Vero velat	Liite 21	850	724
Velat yhteensä		1 527 938	1 002 578
Oma pääoma			
Osakepääoma	Liite 26	10 000	10 000
Rahastot	Liite 26	28 520	22 121
Kertyneet voittovarot	Liite 26	8 136	3 215
Oma pääoma yhteensä		46 657	35 336
Velat ja oma pääoma yhteensä		1 574 594	1 037 914

OMAN PÄÄOMAN MUUTOSTEN LASKELMA

(1 000 euroa)	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2022	10 000	2 121	20 000	3 215	35 336
Tilikauden laaja tulos					
Tilikauden tulos				3 383	3 383
Muut laajan tuloksen erät		-3 601			-3 601
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-3 601		3 383	-217
Sijoitus oman pääoman rahastoon			10 000		10 000
Osakkeet käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta				1 538	1 538
Oma pääoma 31.12.2022	10 000	-1 480	30 000	8 136	46 657

(1 000 euroa)	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021	10 000	2 199	20 000	2 169	34 368
Tilikauden laaja tulos					
Tilikauden tulos				1 046	1 046
Muut laajan tuloksen erät		-78			-78
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-78		1 046	968
Oma pääoma 31.12.2021	10 000	2 121	20 000	3 215	35 336

RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	3 383	1 046
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut	3 688	4 663
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-373 740	-145 358
Saamiset luottolaitoksilta	-333 871	-126 424
Saamiset asiakkailta	-55 480	-35 622
Sijoitusomaisuus	28 722	17 762
Muut varat	-13 111	-1 075
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	488 080	12 005
Velat luottolaitoksille	455 764	-4 032
Velat asiakkaille	20 349	16 675
Varaukset ja muut velat	11 966	-638
Maksetut tuloverot	-706	-266
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	120 705	-127 910
Investointien rahavirta		
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, vähennykset	1 993	0
Muiden sijoitusten lisäykset	0	-65
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	102	-335
Investointien rahavirta yhteensä	2 095	-401
Rahoituksen rahavirta		
Vuokrasopimusvelan vähennykset	-167	-157
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset	338 923	79 945
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset	-301 853	-61 387
Muut oman pääoman erien rahamääräiset lisäykset	10 000	0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	46 903	18 401
Rahavarojen muutos		
Rahavarat tilikauden alussa	273 820	383 730
Rahavarat tilikauden lopussa	443 523	273 820
Rahavarojen nettomuutos	169 703	-109 910
Saadut korot	14 059	9 480
Maksetut korot	4 331	2 697
Saadut osingot	71	4
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut	3 888	4 663
Erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja muut oikaisut		
Laskennallisten verojen muutos	-1	0
Käyvän arvon muutokset	-198	0
Tuloslaskelman verot	1 224	263
Rahoitusvarojen arvonalentumiset	1 485	3 281
Poistot	949	1 103
Muut	230	17
Rahavarat		
Käteiset varat	436 911	268 871
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	6 612	4 949
Yhteensä	443 523	273 820

LIITTEET

LIITE 1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

YLEISTÄ

BONUM PANKKI OYJ JA POP PANKKI -RYHMÄ

Bonum Pankki Oyj (jäljempänä Bonum Pankki) on POP Pankkikeskus osk:n kokonaan omistama tytäryritys ja POP Pankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitos, joka toimii POP Pankkikeskus osk:n jäsenosuuspankkien (POP Pankkien) keskusluottolaitoksena. Bonum Pankki hoitaa POP Pankkien maksuliiketelejä ja välittää POP Pankkien ja muiden pankkien asiakkaiden väliset maksutapahtumat, hoitaa POP Pankkien vähimmäisvarantotalletukset Suomen Pankkiin, ottaa vastaan POP Pankkien talletuksia ja myöntää POP Pankkeille maksuvalmiuden hoitoon tarvittavia luottoja. Lisäksi Bonum Pankki hoitaa POP Pankkien yhteenliittymän maksuvalmiuden hallintaa ja toimii rahoituksen tukku-markkinoilla laskemalla liikkeeseen sijoitustodistuksia ja senior-ehtoisia vakuudettomia joukko-velkakirjalainoja. Bonum Pankin tehtäviin kuuluu myös POP Pankkien asiakkaiden Visa-kortteihin liittyvien toimintojen hoitaminen sekä ryhmän keskitettyjen palveluiden tuottaminen. Lisäksi Bonum Pankki myöntää vähittäisasiakkaille vakuudettomia kulutusluottoja sekä vakuudellisia velkakirjalainoja. Bonum Pankin kotipaikka on Espoo. Jäljennös Bonum Pankin tilinpäätöksestä on saatavissa Bonum Pankin toimitiloista osoitteesta Hevosenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteesta <https://www.poppankki.fi/tutustu-pop-pankkiin/velkasijoittajat/taloudelliset-raportit>.

Bonum Pankki kuuluu POP Pankki -ryhmään. POP Pankki -ryhmä muodostuu POP Pankkien yhteenliittymästä ja sen määräysvallassa olevista yhtiöistä. Ryhmä harjoittaa pankki- ja vakuutus toimintaa. POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä toimii POP Pankkikeskus osk ja sen jäsenpankkeja ovat Bonum Pankin lisäksi 19 osuuspankkia ja POP Asuntoluottopankki Oyj. POP Pankkien yhteenliittymä on talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa määritelty taloudellinen kokonaisuus, jonka jäsenillä on vastuu toistensa veloista ja sitoumuksista.

POP Pankkien keskusyhteisö on laatinut talletus-

pankkien yhteenliittymää koskevan lain mukaisesti POP Pankki -ryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen. Jäljennöksen POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksestä saa sähköisesti osoitteesta www.poppankki.fi tai keskusyhteisön toimitiloista osoitteesta Hevosenkä 3, 02600 Espoo. POP Pankki -ryhmä esittää EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 mukaiset Pilari 3 -vakavaraisuustiedot erikseen julkaistavassa raportissa.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTA

Bonum Pankin tilinpäätös on laadittu EU:ssa hyväksyttyjä kansainvälisiä IFRS-standardeja (International Financial Reporting Standards) sekä standardeja koskevia tulkintoja (IFRIC) noudattaen. Tilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on huomioitu myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön sekä viranomaismääräysten vaatimukset.

Liitetietojen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa taulukossa tai laskelmassa esitetystä summasta. Muut kuin euromääräiset varat ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Bonum Pankilla ei ole tytär- tai osakkuusyrityksiä.

JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSLASKENTA

Bonum Pankki on tilikauden 2022 aikana hankkinut johdannaisia ja ryhtynyt soveltamaan suojauslaskentaa. Pankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta käyttäen ensisijaisesti koronvaihtosopimuksia. Käyvän arvon suojaukseen sovelletaan suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoiset talletukset. Johdannaisopimuksia ei tehdä kaupankäyntitarkoituksessa.

Kaikki johdannaisopimukset kirjataan taseeseen ja arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Johdannaisopimusten positiiviset käyvät arvot esitetään varoina erässä Johdannaisopimukset ja negatiiviset käyvät arvot velkoina erässä Johdan-

naissopimukset. Suojauslaskennassa olevien johdannaisten arvomuutokset kirjataan tuloslaskelmaan sijoitusten nettotuottoihin erään Suojauslaskennan nettotulos. Suojaavien johdannaisten korot esitetään tuloslaskelmassa korkotuotoissa ja -kuuluissa.

Suojaavan johdannaisen ja suojattavan kohteen välinen suojaussuhde ja riskienhallinnan tavoitteet dokumentoidaan ennen suojauslaskennan soveltamista. Mikäli suojaavan johdannaisen ja suojattavan erän tai rahavirran arvomuutoksen välillä on suuri korrelaatio, suojaus katsotaan tehokkaaksi.

Bonum Pankki soveltaa suojauslaskentaan IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia kaikkiin suojaus-suhteisiin.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-standardien soveltaminen edellyttää johdolta sellaisia tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöslaskelmissä esitettyjen erien määrään sekä niiden liitteenä annettuihin tietoihin. Johdon keskeiset arviot koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvoihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä ja ne liittyvät erityisesti käyvän arvon arviointiin sekä rahoitusvarojen ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisiin. Johdon arviot ja oletukset perustuvat tilinpäätöshetken parhaaseen näkemykseen, jotka voivat poiketa joissain määrin lopullisesta totemasta. Koronapandemian taloudellisten vaikutusten vuoksi rahoitusvarojen käypiin arvoihin ja arvonalentumisvarauksiin liittyy tavanomaista suurempaa epävarmuutta.

KÄYVÄN ARVON ARVIOINTI

Johdon on arvioitava, milloin rahoitusinstrumenttien markkinat eivät ole toimivat. Johdon on lisäksi arvioitava, onko yksittäinen rahoitusinstrumentti aktiivisen kaupankäynnin kohteena, ja onko markkinoilta saatava hintatieto luotettava indikaatio instrumentin käyvästä arvosta. Kun rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmän avulla, johdon harkintaa tarvitaan tällöin

sovellettavan arvostusmenetelmän valintaan. Jos mallien tuottamiin tuloksiin ei ole käytettävissä markkinoilta saatavia syöttötietoja, johdon on niiltä osin arvioitava, millä tavoin arvostuksessa käytetään muita tietoja.

ARVONALENTUMINEN

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa sovelletaan parametreja, jotka edellyttävät johdon harkintaa. Johdon on määritettävä, millä tavoin laskennassa huomioidaan tulevaisuuteen liittyvä makrotaloudellinen informaatio, mitä periaatteita merkittävän luottoriskin kasvun arvioinnissa sovelletaan, miten arvioidaan tappion määrä maksukyvyttömyydessä sekä millaisia luottovasta-arvoker-toimia luottokortteihin sovelletaan.

Vakuudettomien luottojen kanta siirrettiin loppuvuodesta 2021 uuteen järjestelmään ja samassa yhteydessä päivitettiin luottotappioksi kirjaamisen prosessia ja periaatteita. Luottotappioksi kirjattavien vakuudettomien saamisten määrä on muutoksen myötä vuoden 2022 aikana ennakoidusti laskenut ja odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) sekä luottotappiopalausten määrä puolestaan kasvanut.

Rahoitusvarojen arvonalentumisten periaatteita on esitetty tarkemmin kohdassa Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

Aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistarkastelussa määritetään omaisuuserän tulevaisuudessa kerryttämä rahamäärä joko omaisuuserän käyttöarvon tai käyvän arvon perusteella. Arvonalentumistestaus vaatii johdon harkintaa ja arviota kyseessä olevan omaisuuserän tulevaisuudessa kerryttämästä rahamäärästä ja diskonttauksessa käytettävästä korosta. Myös keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden arviointi vaatii johdon harkintaa.

LAATIMISPERIAATTEIDEN MUUTOKSET

UUDET IFRS-STANDARDIT JA TULKINNAT

Tilikauden aikana ei ole otettu käyttöön uusia IFRS-standardeja Bonum Pankin tilinpäätöksessä.

RAHOITUSINSTRUMENTIT

LUOKITTELU JA KIRJAAMINEN TASEESSA

Rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä rahoitusvarojen hallinnointiin sovellettavien liiketoimintamallien ja vieraan pääoman ehtoisten instrumenttien rahavirtaominaisuuksien perusteella seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvarat
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvelat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisesti seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat
- Käypään arvon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kaikki rahoitusvarat ja -velat kirjataan käypään arvoon. Rahoitusinstrumenttien transaktiokulut sisällytetään hankintamenuon.

Rahoitusinstrumenttien ostot ja myynnit on kirjattu selvityspäivänä. Myönnettyt lainat kirjataan taseeseen sinä päivänä, jolloin asiakas nostaa lainan. Liikkeeseen lasketut instrumentit kirjataan taseeseen sinä päivänä, jona asiakas tekee merkinnän.

Rahoitusvarat ja -velat netotetaan taseessa, jos Bonum Pankilla on tarkasteluhetkellä laillisesti toimeenpantavissa oleva kuittausoikeus tavanomaisessa liiketoiminnassa sekä laiminlyönti-, maksukyvyttömyys- ja konkurssitapauksissa ja sillä on aikomus ja kyky toteuttaa suoritukset nettomääräisesti. Bonum Pankki ei ole netottanut taseen rahoitusvaroja ja -velkoja.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa tai kun oikeudet on siirretty toiselle osapuolelle niin, että omistukseen liittyvät riskit ja edut on siirretty olennaisilta osin. Taseesta kirjataan pois myös sellainen rahoitusvaroihin kuuluva sopimus, johon perustuvat oikeudet rahavirtoihin siirretään toiselle osapuolelle tai johon liittyy velvollisuus maksaa kyseiset rahavirrat yhdelle tai useammalle vastaanottajalle. Mikäli rahoitusvarasta saadaan vastike, mutta omistamiseen liittyvät riskit ja edut säilyvät olennaisilta osin, kirjataan omaisuuserä edelleen taseeseen ja saatua vastiketta vastaava rahoitusvelka.

Arvoltaan alentuneet rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun arvioidaan, että sopimuksesta ei kerry enää suorituksia ja lopullinen tappio pystytään laskemaan. Taseesta pois kirjaamisen yhteydessä aiemmin kirjattu odotettavissa oleva luototappio peruutetaan ja kirjataan lopullinen luototappio. Myöhemmin taseesta pois kirjatusta saamisista saatavat suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan rahoitusvarojen arvonalentumistappioiden oikaisuksi.

Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun niiden velvoitteet on täytetty ja niiden voimassaolo on lakannut. Rahoitusvelan vaihtoa toiseen, huomattavasti alkuperäisestä poikkeavaan rahoitusvelkaan tai rahoitusvelan ehtojen huomattavaa muutosta käsitellään uuden rahoitusvelan kirjaamisena ja alkuperäisen erän kuoletuksena.

RAHOITUSVAROJEN HALLINNOINNIN LIKETOIMINTAMALLIT JA ARVOSTAMINEN

Yhteisön liiketoimintamallilla tarkoitetaan IFRS 9 -standardin mukaan sitä, kuinka yhteisö hallinnoi rahoitusvarojaan rahavirtojen kerryttämiseksi. Toisin sanoen yhteisön liiketoimintamalli ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myynnistä vai molemmista. Liiketoimintamalli määrittää tasolla, joka kuvastaa sitä, miten rahoitusvarojen ryhmiä hallinnoidaan yhdessä tietyn liiketoiminnallisen tavoitteen saavuttamiseksi.

Bonum Pankissa rahoitusvaroja hallinnoidaan kolmen liiketoimintamallin mukaisesti:

1. Pidettävät rahoitusvarat (tavoite rahavirtojen kerääminen)
2. Pidettävien ja myytävien rahoitusvarojen yhdistelmä (tavoite rahavirtojen kerääminen ja myynti)
3. Muu pitkäaikainen sijoitustoiminta

Pidettävät rahoitusvarat -liiketoimintamalli sisältää antolainausaamiset sekä eräpäivään asti pidettävät vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka läpäisevät rahavirtaominaisuuksien (SPPI, Solely Payments of Principal and Interest) testin. Rahavirtaominaisuuksien testissä tutkitaan, määrätäänkö sopimusehdoissa tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksuja.

Yhdistelmä -liiketoimintamalli sisältää rahavirtaominaisuuksien testin läpäisevät vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään asti tai lähelle eräpäivää tai myydä esimerkiksi sijoitusstrategian tavoitteiden täyttämiseksi.

Muu pitkäaikainen sijoitustoiminta -liiketoimintamalli pitää sisällään osakkeet sekä muut sellaiset instrumentit, jotka eivät läpäise rahavirtaominaisuuksien testiä.

Bonum Pankki ei käy aktiivisesti kauppaa rahoitusvaroilla. Bonum Pankin sijoitustoiminnan tavoite on rahoitusyli jäämien sijoittaminen pitkän aikavälin tavoitteella sekä likviditeettisalkun ylläpitäminen maksuvalmiustarpeita varten.

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat sisältävät lainat ja saamiset sekä sijoituspolitiikan mukaisesti ne vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka on tarkoitus pitää niiden eräpäivään asti ja joiden ehdoissa on sovittu säännöllisestä koronmaksusta ja pääoman palauttamisesta joko osissa tai kerralla (läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin). Arvostusluokkaan

voidaan luokitella myös maksuvalmiuden ylläpitämiseksi hallussa pidettävät likvidit varat, jotka pidetään eräpäivään asti ja lähtökohtaisesti voidaan myydä ainoastaan luottoriskin heikentymisen tai maksuvalmiuskriisin vuoksi.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat sisältää sijoituspolitiikan mukaisesti ne vieraan pääoman ehtoiset rahoitusinstrumentit, jotka on tarkoitus joko pitää rahavirtojen keräämiseksi tai myydä tarvittaessa liiketoimintamallin tavoitteen saavuttamiseksi (yhdistelmä -liiketoimintamalli). Luokittelu edellyttää, että instrumentin ehdoissa on sovittu säännöllisestä koronmaksusta ja pääoman palauttamisesta joko osissa tai kerralla (läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin).

Arvostusluokkaan luokitellaan muun muassa ne sijoitukset, joita myydään tarvittaessa esimerkiksi likviditeettitarpeen muuttuessa sekä sellaiset likvidit varat, joiden likviditeetti on osoitettava säännöllisillä myynneillä.

Muutokset rahoitusinstrumentin käyvässä arvossa kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Rahoitusinstrumenttiin kohdistuvien odotettavissa olevien luottotappioiden lisäykset ja vähennykset kirjataan tuloslaskelmaan ja muihin laajan tuloksen eriin. Luovutuksen yhteydessä arvomuutos kirjataan muista laajan tuloksen eristä tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan tuottoihin ja odotettavissa oleva luottotappio rahoitusvarojen arvonalentumistappioihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvara arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, ellei sitä arvosteta jaksotettuun hankintamenoön tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältää osakkeet ja rahasto-osuudet sekä velkainstrumentit, jotka eivät täytä rahavirtaominaisuuksien testiä. Poikkeuksen muodostavat osakkeet, jotka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta.

Bonum Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja. Suojaavat johdannaiset kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat oman pääoman ehtoiset instrumentit

Bonum Pankki on soveltanut IFRS 9 -standardin mahdollistamaa poikkeusta arvostaa oman pääoman ehtoisia instrumentteja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Poikkeusta on sovellettu Bonum Pankin strategisiin oman pääoman ehtoihin omistuksiin, joiden omistus on perusteltua liiketoiminnan kannalta.

Muutokset rahoitusinstrumenttien käyvässä arvossa kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kyseisten rahoitusinstrumenttien myöhemmin tapahtuvan luovutuksen yhteydessä mahdollisesti realisoituva myyntivoitto tai -tappio merkitään suoraan omaan pääomaan. Myös valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Poikkeuksen soveltamista koskeva valinta voidaan tehdä ainoastaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja se on peruuttamaton.

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat

Bonum Pankin rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoön efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat sisältää talletukset ja liikkeeseen lasketut velkakirjat, velat luottolaitoksille sekä muut rahoitusvelat.

Käypään arvoon kirjattavat rahoitusvelat

Johdannaissopimukset merkitään rahoitusvelkoihin käypään arvoon tulosvaikutteisesti. POP Pankki -ryhmällä ei ole muita käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvelkoja.

KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuden myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritetään jo ko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai silloin, kun toimivia markkinoita

ei ole, vakiintuneita arvostusmenetelmiä käyttämällä. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia, säännönmukaisesti toistuvia ja toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Jos markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Jos arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattuja rahavirtoja sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin luotettavuuden käyvän arvon määrittämiseen.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritetty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät ole olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys arvioidaan kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän suhteen kokonaisuudessaan.

RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMINEN

Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan perustuen odotettavissa oleviin luottotappioihin kaikista vieraan pääoman ehtoista rahoitusvaroista, jotka arvostetaan jaksetettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista. Rahoitusinstrumentin odotettavissa oleva luottotappio määritetään sopimukseen perustuviin rahavirtojen, jotka yhteisö on sopimuksen mukaisesti oikeutettu saamaan, ja niiden rahavirtojen, jotka yhteisö odottaa saavansa, välisenä erotuksena diskontattuna alkuperäisellä efektiivisellä korolla raportointihetkeen.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseksi rahoitusinstrumentit luokitellaan vaiheisiin 1-3. Vaiheeseen 1 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joiden luottoriski ei ole lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään tällaisille rahoitusinstrumenteille perustuen 12 kuukaudelta odotettavissa oleviin luottotappioihin. Vaiheeseen 2 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joiden luottoriski on laadullisten tai määrällisten kriteerien perusteella lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen ja vaiheeseen 3 rahoitusinstrumentit, joiden vastapuoli on todettu maksukyvyttömäksi. Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään vaiheeseen 2 ja 3 luokitelluille rahoitusinstrumenteille perustuen koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta Bonum Pankissa perustuu kolmeen pääsegmenttiin:

- Henkilöasiakkaat
- Yritysasiakkaat
- Sijoitussalkku

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu jokaisessa segmentissä sopimuskohteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyyteen (PD, Probability of Default), tappio-osuuteen (LGD, Loss Given Default) sekä vastuun määrään maksukyvyttömyyshetkellä (EAD, Exposure At Default).

Maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä (PD) mitataan luottoluokitusmallilla. Luottoluokitusmallit on määritelty yllä kuvatuille kolmelle pääsegmentille. Henkilö- ja yritysasiakkaiden PD:n arvioimiseen käytetään tilastollisilla menetelmillä rakennettuja luottoluokitusmalleja.

Tappio-osuudella (LGD) tarkoitetaan odotettua luottotappion osuutta jäljellä olevasta pääomasta, jos vastapuoli luokitellaan maksukyvyttömäksi. Tappio-osuuksien laskentaparametrit on POP Pankki -ryhmässä määritelty asiantuntija-arvioiden perusteella. LGD-arvojen määrittelyssä on hyödynnetty toimialakohtaisia LGD-tietoja Suomen markkinasta.

Vastuun määrää maksukyvyttömyyshetkellä (EAD) lasketaan jokaiselle lainalle ja taseen ulkopuoliselle erälle erikseen sopimusehtojen mukaisiin lyhennyksiin perustuen, pois lukien eräpäivätömät sopimukset, joiden elinkaari on määritelty asiantuntija-arvion perusteella. Taseen ulkopuolisten erien EAD-laskennassa sovelletaan vakavaraisuuslaskennan luottoriskin standardimallin mukaisia luottovasta-arvokertoimia (CCF), pois lukien korttiluotot, joille on määritelty CCF-arvo asiantuntija-arvion perusteella.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrää arvioitaessa hyödynnetään kohtuudella saatavilla olevaa tulevaisuuden informaatiota. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaa varten POP Pankki -ryhmässä on kehitetty kolmeen makrotalousskenaarioon ja niihin liittyviin toteutumistodennäköisyyksiin perustuva malli, jolla laskennassa käytettäviä parametreja korjataan odotettavissa olevia luottotappioita määritettäessä. Makrotalousskenaariot perustuvat Suomen bruttokansantuotteen asiantuntija-arviona laadittuun ennustettuun kasvuprosenttiin kolmen tulevan vuoden aikana.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämisessä siirrytään 12 kuukaudelta odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamisesta koko sopimuksen voimassaoloajalta odotettavissa olevan luottotappion kirjaamiseen luottoriskin lisääntyessä merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Tällöin sopimus siirretään vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Luottoriskin katsotaan lisääntyneen merkittävästi, kun sopimukselle on tehty alle 12 kuukautta sitten lainanhoitajasto, se on ollut erääntyneenä yli 30 päivää, tai asiakkaan tilanteessa on havaittu jokin muu laadullinen riskiä kasvattava tekijä, kuten asiakkaan liiketoiminnassa tapahtunut merkittävä muutos, joka ei vielä näy maksuviiveinä. Luottoriski on lisääntynyt merkittävästi myös silloin, jos sopimuksen vastapuolen luottoluokitus on heikentynyt merkittävästi. Merkittävän heikentymisen asiantuntija-arviolla määritelty kynnyksiarvo perustuu PD-luvun muutokseen raportointihetken ja sopimuksen avaamishetken välillä.

Bonum Pankki soveltaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 575/2013 artiklan 178 mukaista maksukyvyttömyyden määritelmää odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa. Vastuut luokitellaan vaiheeseen 3 niiden täyttäessä maksukyvyttömyyden kriteerit. Muille kuin vähittäisasiakkaille, eli asiakkaille, joiden liikevaihto on yli 50 miljoonaa euroa ja vastuut yli 1 miljoonaa euroa, maksukyvyttömyyden määritelmää sovelletaan asiakastasolla ja vähittäisasiakkaille sopimustasolla. Vähittäisasiakkaan kaikki saatavat muuttuvat kuitenkin maksukyvyttömäksi (asiakastasoinen maksukyvyttömyys), mikäli velallisen maksukyvyttömyyden vastuiden määrä ylittää 20 prosenttia kaikista asiakkaan vastuista.

Sopimus katsotaan maksukyvyttömäksi viimeistään silloin, kun maksukyvyttömyyden kriteerien mukainen vastuu on viivästynyt yhtäjaksoisesti yli 90 päivää. Lisäksi asiakas katsotaan maksukyvyttömäksi, kun takaisinmaksua pidetään epätodennäköisenä kuten esimerkiksi jos asiakas on asetettu konkurssiin tai vastaavaan menettelyyn tai jos asiakkaalla on lainanhoitajasto, joka aiheuttaa yli 1 prosentin muutoksen vastuun nykyarvoon. Sopimus tai asiakas katsotaan maksukyvyttömäksi 90 päivän tervehtymisperiodin ajan sen jälkeen, kun maksukyvyttömyyden edellytykset ovat poistuneet.

Bonum Pankilla ei ole sellaisia sopimuksia, jotka on luokiteltu alun perin arvoltaan alentuneina myönnytyksi.

Mikäli asiakas ei ole täyttänyt maksukyvyttömyyden kriteerejä vähintään 3 kuukauteen, asiakkaan vastuut palautuvat joko vaiheeseen 2 tai 1 riippuen siitä, täyttääkö vastuut jonkin luottoriskin merkittävän lisääntymisen kriteerin palautumishetkellä. Sopimus palautuu ilman erillistä koeaikaa vaiheesta 2 vaiheeseen 1, jos sopimus ei enää täytä luottoriskin merkittävän kasvamisen kriteerejä.

Bonum Pankki soveltaa käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin IFRS 9 -standardin sallimaa poikkeusta, jossa kaikki vähäisen luottoriskin omaavat instrumentit luokitellaan vaiheeseen 1 ja korkeamman luottoriskin omaavat instrumentit vaiheeseen 2.

Jaksotettuun hankintamenoön ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavaan rahoitusvaraan sekä taseen ulkopuolisiin eriin kohdistuva tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmaan merkittävä vähennyserä muodostuu rahoitusvaralle lasketusta odotettavissa olevasta luottotappiosta, josta on vähennetty aiemmin tulosvaikutteisesti kirjatut odotettavissa olevat luottotappiot. Tappiota koskeva vähennyserä peruutetaan, jos rahoitusvarasta kirjataan lopullinen luottotappio. Jaksotettuun hankintamenoön kirjattaviin rahoitusvaroihin kohdistuva tappiota koskeva vähennyserä merkitään rahoitusvarojen vähennykseksi. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin kohdistuva vähennyserä merkitään laajan tuloksen eriin. Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kohdistuva tappiota koskeva vähennyserä merkitään varaukseksi muihin varauksiin ja velkoihin.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Bonum Pankin taseeseen merkityt aineettomat hyödykkeet muodostuvat pääosin tietojärjestelmien hankintakustannuksista. Merkittävimmät aineettomat hyödykkeet muodostuvat korttiliiketoiminnan ja maksujenvälityksen tietojärjestelmistä. Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen hankintamenoön, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty

koituu Bonum Pankin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Hankintameno sisältää kaikki menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Bonum Pankki on aktivoinut myös sisäisesti aikaansaatuja aineettomia hyödykkeitä. Sisäisesti aikaansaatujen aineettomien hyödykkeiden aktivoitaviin menoihin sisältyvät mm. ostetut palvelut ja muut hankkeisiin liittyvät ulkoiset kustannukset.

Kaikilla Bonum Pankin aineettomilla hyödykkeillä on rajallinen taloudellinen vaikutusaika. Aineettomien hyödykkeiden hankintameno kirjataan poistoina kuluksi tuloslaskelmaan seuraaviin arvioituihin taloudellisiin vaikutusajoihin perustuen. Tietojärjestelmien arvioitu taloudelliset vaikutusajat ovat 3-5 vuotta ja muiden aineettomien hyödykkeiden 3-4 vuotta. Pankkitoiminnan perusjärjestelmien arvioitu taloudellinen vaikutusaika voi olla edellä esitettyä pidempi, kuitenkin enintään 10 vuotta.

Aineettomien hyödykkeiden hankintamenojen poistot aloitetaan siitä hetkestä, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi. Viitteitä aineettomien hyödykkeiden arvon alentumisesta tarkastellaan vuosittain ja tarvittaessa suoritetaan arvonalentumistestaus. Tutkimusmenot kirjataan niiden toteutumishetkellä kuluksi.

Palveluna ostettavan järjestelmän (Software as a Service, SaaS) pilvipalvelusopimukseen liittyvät konfigurointimenot kirjataan pääsääntöisesti kuluksi ja räätälöintimenot kirjataan muiden varojen ennakkomaksuihin tai kuluksi, riippuen siitä ovatko räätälöintiä koskevat palvelut erotettavissa varsinaisesta pilvipalvelusopimuksesta. Pilvipalvelujärjestelyssä ohjelmiston määräysvalta on kolmannella osapuolella, eikä ohjelmiston konfigurointi- ja räätälöintimenot aktivoida aineettomaksi hyödykkeeksi. Pilvipalvelusopimuksesta kirjattu ennakkomaksu puretaan kuluksi sopimuskauden kuluessa siitä lähtien, kun hyödyke on valmis käytettäväksi.

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Bonum Pankin taseeseen merkityt aineelliset hyödykkeet muodostuvat koneista ja kalustosta, jotka

merkitään taseessa poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuun. Poistot perustuvat hyödykkeiden taloudelliseen vaikutusaikaan. Koneiden ja kaluston taloudellinen vaikutusaika on 3-10 vuotta.

Aineellisten hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset merkitään tuloslaskelmassa poistoihin ja arvonalentumistappioihin.

VUOKRASOPIMUKSET

Bonum Pankki on hankkinut käyttöönsä vuokrasopimuksiksi luokiteltavilla sopimuksilla toimistolaitteita sekä liiketoiminnan käytössä olevat tilat. Bonum Pankki arvioi sopimuksen syntymisajankohdasta, onko sopimus vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen. Sopimus on vuokrasopimus, jos se antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan määräajaksi vastiketta vastaan.

Bonum Pankki merkitsee vuokrasopimukset taseeseen vuokrasopimusvelkana sekä siihen liittyvänä käyttöoikeusomaisuuseränä. Vuokrasopimusvelka esitetään muissa veloissa ja siihen liittyvä korkokulu kokokatteessa. Käyttöoikeusomaisuuserä esitetään aineellisissa hyödykkeissä ja siihen liittyvät poistot poistoissa ja arvonalentumisissa. Bonum Pankki soveltaa standardin sisältämiä helpotuksia, joita sovellettaessa enintään 12 kuukautta kestäviä sekä arvoltaan vähäisiä hyödykkeitä koskevia sopimuksia ei kirjata taseeseen. Näiden vuokrasopimusten kulut kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin.

Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan alun perin hankintamenuun. Sopimuksen alkamisajankohdan jälkeen käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintamenuun. Käyttöoikeusomaisuuserästä kirjataan poistot tasapoistoina siten, että toistaiseksi voimassa olevien toimitilojen poisto-aika on pääsääntöisesti 2 vuotta. Määräaikaisille sopimuksille poisto-aika on lähtökohtaisesti sopimuksen mukainen kausi. Toimistolaitteiden poistotajat vaihtelevat 2-5 vuoteen.

Alun perin vuokrasopimusvelka arvostetaan niiden vuokramaksujen nykyarvoon, joita ei ole maksettu sopimuksen alkamisajankohtana. Vuokrasopi-

musvelan laskennassa käytetään lisäluoton korkoa. Lisäluoton korkona käytetään ryhmän sisäisesti myönnettyille luotoille määriteltä korroa.

Vuokrakauden määrittämisessä on huomioitu vuokratun omaisuuserän taloudellinen käyttöaika. Johdon oletuksilla on merkitystä etenkin toistaiseksi voimassa olevien sopimusten vuokrakauden määrittelyssä. Toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille on määritetty johdon arvioon perustuva vuokrakausi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että sopimukset on tehty irtisanomisaikaa pidemmäksi ajaksi.

TYÖSUHDE-ETUUKSET

Bonum Pankin työsuhte-etuudet ovat pääasiassa lyhytaikaisia työsuhte-etuuksia, kuten vuosilomapalkkoja ja tulospalkkioita, jotka odotetaan maksettavan asianomaisen työn suorittamisen yhteydessä tai seuraavan 12 kuukauden aikana.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet koostuvat eläkkeistä ja muista työsuhteen päättymisen jälkeen maksettavista etuuksista. Lakisäätöinen eläketurva on järjestetty ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Bonum Pankin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia järjestelyjä. Maksupohjaisten järjestelyjen kulut kirjataan henkilöstökuluihin sille tilikaudelle, jota vakuutusyhtiön veloitus koskee. Bonum Pankilla ei ole etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä.

TUOTTOJEN JA KULUJEN TULOUTUSPERIAATTEET

Korkotuotot ja -kulut

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle tasaisesti suhteessa taseessa jäljellä olevaan määrään. Korkotuotot ja -kulut sisältyvät korkokatteeseen.

Bonum Pankin maksama negatiivinen korkotuotto kirjataan korkokuluihin ja asiakaspankilta peritty negatiivinen korkokulu kirjataan korkotuottoihin.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot kirjataan siihen määrään asti kuin Bonum Pankki olettaa olevansa oikeutettu palkkioon asiakkaalle suoritettua palvelua vastaan. Palkkiotuotot kirjataan joko yhtenä ajanhetkenä tai ajan kuluessa. Palkkioita, joiden katsotaan olevan kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään efektiivisen koron oikaisuina. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien palkkiot tuloutetaan kuitenkin instrumentin alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Osingot

Osingot tuloutetaan silloin, kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt päätöksen osingonjaosta ja oikeus osingon saamiseen on syntynyt. Osinkotuotot kirjataan sijoitusten nettotuottoihin.

Kehittämismaksutuotot

Bonum Pankki on perinyt asiakaspankeiltaan liiketoiminnan muihin tuottoihin merkittyjä kehittämismaksuja keskusluottolaitostointojen ja korttiliiketoiminnan kehitystyötä varten. Näitä maksuja ei ole tuloutettu siltä osin, kuin maksuilla on katettu aineettoman hyödykkeen hankintamenoön sisällytettyjä kuluja. Tulouttamattomat maksut on käsitelty ennakkomaksuina ja ne on merkitty taseeseen muihin velkoihin. Kyseiset maksut tuloutetaan silloin, kun Bonum Pankki käyttää aineetonta hyödykettä tulon hankkimiseen.

Tuloslaskelmaerien esittäminen tilinpäätöksessä:

Korkokate	Korkotuotot ja -kulut rahoitusvaroista ja -veloista, nimellisarvon ja hankinta-arvon välisen erotuksen jaksotusmäärä sekä palkkiot, jotka käsitellään osana rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, vuokrasopimusvelan korkokulut
Palkkiotuotot ja -kulut	Palkkiotuotot luotonannosta, talletuksista, palkkiotuotot ja -kulut maksujenvälityksestä ja korttiliiketoiminnasta, palkkiokulut arvopapereista
Sijoitusten nettotuotot	Myyntivoitot ja -tappiot sekä osinkotuotot käypään arvoon arvotetuista rahoitusinstrumenteista, valuuttatoiminnan nettotuotot
Liiketoiminnan muut tuotot	Keskusluottolaitospalveluista saadut tuotot, pankeilta perityt kehittämismaksut sekä muut liiketoiminnan tuotot.
Henkilöstökulut	Palkat ja palkkiot, henkilösivukulut ja eläkekulut
Liiketoiminnan muut kulut	Muut hallintokulut, arvoltaan vähäisiin ja lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut, kehittämiskulut, viranomaismaksut sekä muut liiketoimintaan liittyvät kulut
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	Rahoitusvaroihin kohdistuvat arvonalentumiset, odotettavissa olevat luottotappiot ja toteutuneet luottotappiot sekä luottotappioiden palautukset

TULOVEROT

Tuloslaskelman verot koostuvat Bonum Pankin tilikauden tulokseen perustuvista veroista, aikaisempien tilikausien verojen oikaisuista ja laskennallisten verojen muutoksesta. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi niiden erien kohdalla, jotka liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajaan tulokseen kirjattuihin eriin. Silloin myös vero-vaikutus kirjataan kyseisiin eriin.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista ja vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy sellaista verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten laskennassa käytetään sitä säädettyä verokantaa, jonka ennakoidaan olevan voimassa väliaikaisen eron purkautuessa.

Käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin perustuvat laskennalliset verosaamiset kirjataan, mikäli verotettavan tulon kertyminen on todennäköistä ja saaminen voidaan hyödyntää.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Bonum Pankki harjoittaa pankkitoimintaa. Koska pankilla on vain yksi toimintasegmentti, se ei esitä tilinpäätöksessään segmenttiraportointia.

LIITE 2 RISKIENHALLINTA

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAISUUDEN HALLINNAN PERIAATTEET

Bonum Pankin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankki ei ota toiminnassaan niin suurta riskiä, että siitä muodostuisi oleellista uhkaa pankin, keskusyhteisön tai koko yhteenliittymän vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle ja tukea näin POP Pankki -ryhmän riskienhallinnan strategisia tavoitteita ja varmistaa omalta osaltaan toiminnan jatkuvuus kaikissa olosuhteissa. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä vakavaraisuudesta. Riskienhallinnan prosessien tavoitteena on varmistaa, että kaikki merkittävät liiketoiminnasta aiheutuvat riskit tunnistetaan, arvioidaan, mitataan ja että niitä valvotaan säännöllisesti ja että ne ovat oikeassa suhteessa pankin ja koko yhteenliittymän riskinkantokykyyn.

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa Bonum Pankin pääomien riittävä määrä, laatu ja niiden tehokas käyttö. Pääomilla katetaan pankin liiketoimintastrategiasta ja -suunnitelmasta aiheutuvat olennaiset riskit ja turvataan pankin ja yhteenliittymän häiriötön toiminta odottamattomien tappioiden varalta. Tavoitteeseen pyritään dokumentoidulla ja systemaattisella vakavaraisuuden hallintaprosessilla, joka kytkeytyy kiinteästi yhteenliittymän ja kaikkien jäsenluottolaitosten strategiaprosessiin ja liiketoiminnan suunnitteluun sekä johtamiseen.

POP Pankkikeskus osk, yhteenliittymän keskusyhteisö, vastaa ryhmän riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta sekä riskienhallintajärjestelmän riittävyydestä ja ajanmukaisuudesta. Keskusyhteisö antaa ryhmään kuuluville yhteisöille ohjeita riskienhallinnan toteuttamiseksi ja valvoo, että ne toimivat viranomais säännösten, omien sääntöjensä, keskusyhteisön antamien ohjeiden ja asianmukaisten ja eettisesti hyväksyttävien menettelytapojen mukaisesti. Bonum Pankki hallinnoi sitovien ohjausrajojen puitteissa liiketoimintaan kuuluvia riskejä ja on vastuussa omasta vakavaraisuudestaan. Bonum Pankin vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan sekä pankkitasolla, että kon-

solidoidusti yhteenliittymän tasolla. Yhteenliittymätason riskienhallinnan ohjausrajojen ja toimintaperiaatteiden rikkomiseen puututaan sovittujen yhteenliittymän toimintamallien mukaisesti.

Pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Pääomasuunnitelman laatimisessa käytetään keskusyhteisön riskienhallinnan määrittelemiä laskentamenetelmiä.

Merkittävimmät Bonum Pankin liiketoimintaan liittyvät riskit ovat luottoriski, likviditeettiriski, korkoriski ja operatiivinen riski. Yhteenliittymätason liiketoiminnan suunnitteluun pohjautuva keskusyhteisön hallituksen vahvistama riskistrategia linjaa liiketoiminnan riskinottohalukkuuden, jonka puitteissa Bonum Pankin hallitus asettaa tarvittaessa omia ohjeita ja rajoitteita. Liiketoimintaa harjoitetaan maltillisella riskitasolla niin, että riskit pystytään täysimääräisesti hallitsemaan.

Riskienhallintaa ja vakavaraisuuden hallintaa säätelevät EU-lainsäädäntö, Laki luottolaitostoiminnasta 610/2014 (jäljempänä Luottolaitoslaki), Laki talletuspankkien yhteenliittymästä 24.6.2010/599 (jäljempänä Yhteenliittymälaki), sekä Finanssivalvonnan standardit, määräykset ja ohjeet.

Bonum Pankin riskienhallinta ja vakavaraisuuden hallinta on olennainen osa pankin päivittäistä liiketoiminnan johtamista ja sisäistä valvontaa. Sisäisellä valvonnalla seurataan, että organisaatio toimii säännösten mukaisesti, hallitsee riskejä kattavasti ja toimii tehokkaasti ja luotettavasti. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että yhteenliittymässä eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan annettuja ohjeita noudattaen.

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAISUUDEN HALLINNAN ORGANISOINTI

Bonum Pankki on POP Pankkien yhteenliittymän keskusluottolaitos ja samalla jäsenluottolaitos se-

kä POP Pankkikeskus osk:n tytäryhtiö. Yhteenliittymän keskusyhteisö antaa jäsenluottolaitoksille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sitovia ohjeita riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta. Lisäksi jäsenluottolaitoksille on asetettu yhteisiä liiketoiminnan ohjausrajoja, joilla varmistetaan siitä, että yksittäisen jäsenluottolaitoksen ottamat riskit ovat hyväksyttävissä rajoissa.

Bonum Pankin hallitus vahvistaa liiketoiminnan tavoitteet, ohjeet ja rajoitteet liiketoiminnan riskitasoille sekä riskinottovaltuudet keskusyhteisön antamien sitovien ohjeiden mukaisesti. Hallitus vastaa ennakoinnista pääomasuunnittelusta sekä vakavaraisuuden hallinnan ja ennakoinnin pääomasuunnittelun sovittamisesta osaksi luotettavaa hallintoa ja muuta ohjausta. Hallitus arvioi vakavaraisuuden hallinnan tarkoituksenmukaisuutta, kattavuutta ja luotettavuutta. Hallitus asettaa tavoitetason, jolla vakavaraisuus halutaan pitää sekä vahvistaa riskiprofilin edellyttämän pääomataso ja -rakenteen.

Toimiva johto vastaa päivittäisen liiketoiminnan riskienhallinnasta riskirajoitteiden ja riskinottovaltuuksien puitteissa. Toimiva johto vastaa vakavaraisuuden hallinnan sekä riskienhallinnan käytännön toteutuksesta, jatkuvasta seurannasta ja valvonnasta sekä raportoinnista yhteenliittymän hallitukselle. Toimiva johto myös huolehtii siitä, että vakavaraisuuden hallintaan liittyvät vastuut, valtuudet, prosessit ja raportointisuhteet on selkeästi määritetty ja riittävästi kuvattu ja että työntekijät tuntevat työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa vakavaraisuuden hallinnan kokonaisuuden, siihen liittyvät prosessit ja menetelmät.

Bonum Pankin riskienvalvonnan tehtävä on yhteenliittymän ohjausrajojen, Bonum Pankin liiketoiminnan riskirajoitteiden ja vakavaraisuuden valvonta sekä raportointi hallitukselle ja yhteenliittymän keskusyhteisön riippumattomalle riskienvalvonta-toiminnolle. Bonum Pankin riskienvalvonnan tehtävänä on muodostaa kokonaisvaltainen näkemys yhteenliittymän jäsenluottolaitosten keskusluottolaitospalveluiden ja pankin muun liiketoiminnan sisältämistä riskeistä, kehittää riskienhallinnan menetelmiä ja toimintatapoja riskien tunnistamiseen, mittaamiseen ja valvontaan keskusyhteisön antamien periaatteiden mukaisesti.

Keskusyhteisön keskitetty compliance-toiminto valvoo, että pankki noudattaa toiminnassaan lakia, asetuksia, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä, markkinoiden itsesääntelyä, omia sääntöjään sekä yhteenliittymän keskusyhteisön antamia ryhmän sisäisiä sitovia ohjeita. POP Pankkikeskus osk yhteenliittymän keskusyhteisönä valvoo Yhteenliittymälain 17 §:n mukaisesti riskienhallintajärjestelmien riittävyyttä ja toimivuutta kaikissa jäsenluottolaitoksissa.

Yhteenliittymän riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteita, organisointia ja sisäisen valvonnan järjestämistä kuvataan tarkemmin POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksen liitteessä 4. EU:n vakavaraisuusasetuksen N:o 575/2013 (CRR) edellyttämät riskejä koskevat tiedot on esitetty lisäksi erillisessä Pilari III -raportissa. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös on saatavissa POP Pankkikeskus osk:n toimitiloista osoitteesta Hevosenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

VAKAVARAIKUUDEN HALLINTA

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa, että Bonum Pankilla on jatkuvasti riittävä pääomapuskuri strategisten liiketoimintatavoitteidensa saavuttamiseksi ja niistä aiheutuvien riskien kattamiseksi kaikissa olosuhteissa. Bonum Pankki noudattaa vakavaraisuuden hallinnassa yhteenliittymän keskusyhteisön asettamia vakavaraisuuden hallinnan periaatteita sekä riskinottokehikon mukaista riskinottohalukkuutta.

Vakavaraisuusaseman seuranta ja ohjaus on toteutettu keskusyhteisön asettamien vakavaraisuuden ohjausrajojen kautta. Vakavaraisuustavoitteet (limiitit) asetetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 ja sitä uudistavan asetuksen 2019/876 (jäljempänä vakavaraisuusasetus) mukaiselle vakavaraisuussuhdeluvulle ja sisäiseen riskien arviointiin pohjautuvalle taloudelliselle pääomavaatimukselle (nk. pilari 2, sisäinen pääoma).

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteeseen pyritään systemaattisella vakavaraisuuden hallintaprosessilla, joka kytkeytyy kiinteästi yhteenliittymän ja jäsenluottolaitosten strategiaprosessiin, liiketoiminnan suunnitteluun sekä johtamiseen. Prosessissa pyritään tunnistamaan kaikki suunniteltuun liiketo-

mintaan liittyvät olennaiset riskit sekä arvioimaan niiden suuruutta sekä niiden kattamisen edellyttämää pääomavaateita.

Bonum Pankki laatii vuosittain pääomasuunnitelman stressitesteineen yhdenmukaisilla keskusyhteisön määrittelemillä työkaluilla ja periaatteilla yhteenliittymän keskusyhteisön valvonnassa. Tällä varmistetaan, että pankin suunnittelema kasvu, kannattavuus ja riskinkantokyky ovat tarkoituksenmukaisia ja keskenään johdonmukaisia ja linjassa yhteenliittymän tavoitteiden ja rajoitteiden kanssa. Pääomilla katetaan yhteenliittymän strategian mukaisesta liiketoimintasuunnitelmasta aiheutuvat olennaiset riskit ja turvataan pankin häiriötön toiminta odottamattomien tappioiden varalta. Pääomasuunnitelman ns. perusskenaario muodostaa samalla perustan pankin budjetoinnille.

PILARI I VAKAVARAISUUS

Bonum Pankin merkittävimmät Pilari I -pääomavaateet muodostuvat pankkitoiminnan vähittäisaamisista sekä likviditeettiportfolion sijoitustoiminnan saamisista. Yhteenliittymässä sovelletaan vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin pääomavaateen laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin pääomavaateen laskentaan perusmenetelmää. Bonum Pankilla ei ole kaupankäyntitoimintaa, joten markkinariskin pääomavaade lasketaan ainoastaan valuuttapositioneille. Luottoriskin standardimenetelmässä vastuut jaetaan vastuuryhmiin ja vähittäisaamisten ryhmässä on määriteltä luotonannon hajautukselle vaadittavat vähimmäisrajat.

Bonum Pankki Oyj:n omat varat muodostuvat osakepääomasta, kertyneistä voittovaroista sekä muita vapaista rahastoista, joista vähennetään vakavaraisuusasetuksen mukaiset vähennyserät. Tilikauden voittoa ei lueta omiin varoihin.

Bonum Pankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan.

LIIKETOIMINNAN RISKIT

LUOTTORISKI

Bonum Pankin merkittävin riski on luotto- ja vasta-

puoliriski. Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä sopimuksen mukaisia maksuvelvoitteitaan.

Luottoriskin merkittävin lähde on luotot, mutta luottoriskiä voi syntyä luottojen lisäksi myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista sekä erilaisista taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä sekä takauksista.

Bonum Pankin liiketoiminnan luottoriski muodostuu likviditeettireservin sijoitustoiminnasta sekä pankkitoiminnasta, josta suurimman osan muodostaa vakuudeton luotonanto. Luottoriskille alttiita tase-eriä oli vuoden 2022 lopussa yhteensä 340 172 (316 004) tuhatta euroa. Taseen ulkopuolisia sitovia luottolupauksia Bonum Pankilla oli 160 498 (145 485) tuhatta euroa, jotka muodostuivat pääasiassa korttiluottojen vapaista luottolimiiteistä ja POP Pankkien maksuvalmiuslimiiteistä.

LUOTTORISKIEN HALLINTA

Keskusyhteisön hallitus ohjaa yhteenliittymätasolla luottoriskin hallintaa, siinä käytettäviä menetelmiä sekä luottoriskin valvontaa ja raportointia. Bonum Pankin hallitus vahvistaa keskusyhteisön sitovan luottoriskistrategian, jossa määritellään tavoiteriskitaso, riskinoton linjauksia ja asiakasvalintaa sekä vakuuksia koskevat periaatteet. Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa vastuista syntyvien luottoriskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle.

Luottoriskistrategiassa ja sitä täydentävissä luotonannon ja vakuuksien toimintaohjeissa määritellään enimmäismäärät riskikeskittymille ja ne ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain. Ohjeet luovat pohjan Bonum Pankin luottoriskien hallinnalle ja niissä määritellään luottosalkun asiakasryhmä- ja toimialajakauman sekä luottosalkun laadun seurannassa ja valvonnassa käytettävät riskilimiitit sekä seurantarajat. Luottoriskistrategia päivitetään vähintään vuosittain tai aina yhteenliittymän toimintaympäristön, liiketoimintamallin, sääntelyn tai viranomaisvaateiden olennaisesti muuttuessa.

Automatisoidun luotonmyönnön luottopäätökset tehdään hakemuspisteitysmalliin perustuvan asiakkaan luottokelpoisuuden ja maksukyvyyn arvioinnin perusteella, sekä muiden luotonmyönnön kriteerien perusteella. Luottoriskin hallintaa toteutetaan luottoriskien seurantaan ja analysointiin perustavalla aktiivisella luottopolitiikan ja automatisoitujen päätössääntöjen hallinnalla. Luottoriskin seuranta puolestaan perustuu maksuviiveiden ja järjestämättömien saamisten jatkuvaan seurantaan, luottosalkun laadun seurantaan sekä odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrän ja luottotappioitujen vastuiden seurantaan.

Muun luotonmyönnön luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuden ja maksukykyyn arvioinnin lisäksi myös muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Vakuudet arvostetaan varovaisuuden periaatteita noudattaen käypään arvoon ja niiden arvoa seurataan säännöllisesti. Vakuuksien arvostamisessa käytettävät vakuusarvostuskertoimet on määriteltäytty yhteenliittymän luottoriskistrategiassa kaikille jäsenluottolaitoksille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien päätösvaltuuksien puitteissa.

Sijoitustoiminnan luottoriskiä hallitaan pääasiassa rajaamalla sijoituskohteiden luottokelpoisuutta sekä hajauttamalla sijoitusomaisuutta toimialoittain, vastapuolittain, luottokelpoisuusluokittain sekä instrumenttiluokittain. Luottoriskien hajautus määritellään hallituksen vahvistamissa sijoitussuunnitelman allokatiivissa sekä sijoitustoiminnan työohjeen limiittikehikossa. Sijoituspäätökset tehdään hallituksen vahvistamien sijoitusvaltuuksien sijoitussuunnitelman ja sijoitustoiminnan työohjeiden mukaisesti riskejä hajauttaen.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta on tärkeä osa luottoriskin hallintaa. Arvon alentumisen periaatteet ja odotettujen luottotappioiden laskenta on määriteltäytty tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa liitteessä 1. Lainoihin ja saamisiin, taseen ulkopuolisiin eriin ja saamistodistuksiin kohdistuvat arvonalentumiset ja tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on esitetty liitteessä 14 Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.

Bonum Pankin riskien valvonta raportoi hallitukselle säännöllisesti riskipositioista, luottoriskien kehityksestä, asiakasvastuista, järjestämättömistä saamista sekä odotettavissa olevista luottotappioista. Raportointi sisältää mm. luottoriskin määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

LUOTTORISKIASEMA

Bonum Pankin sijoitusomaisuus yhteensä oli tilikauden lopussa 163 890 (197 562) tuhatta euroa. Sijoitusomaisuus pieneni vuoden 2022 aikana allokatiivimuutosten ja pankin hallussa olevien likviditeettireservien sijoituserien pientymisen johdosta. Likviditeettireserviin kuuluvat sijoitusomaisuuserät sisältävät valtioiden, kuntien, luottolaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemia saamistodistuksia, joista osa on EKP-vakuuskelpoisia arvopapereita. Lisäksi Bonum Pankilla oli likviditeettiportfolioon kuuluvia lyhytaikaisia pankkisaamisia yhteensä 6 612 (4 948) tuhatta euroa.

Pankkitoiminnan luottoriskiasema on kasvanut vähittäisluottokannan kasvun seurauksena. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä kasvoi luottokannan mukana, mutta lopullisten luottotappioiden määrä pieneni luottotappiointin muutoksen seurauksena. Pankkitoiminnan luottoriskiaseman odotetaan kasvavan tulevilla tilikaudella suunnitelman mukaisen luottokannan kasvun mukana.

Vähittäispankkitoiminnan luottokanta kasvoi tilikaudella 46,4 prosenttia päättyen 170 485 (116 455) tuhanteen euroon. Henkilöasiakkaille myönnettyjen lainojen osuus luottokannasta oli 83,1 (82,3) prosenttia.

Bonum Pankin vastuut on jaoteltu maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) mukaisesti riskiluokkiin 1–8. Riskiluokka 1 kuvaa matalimman riskin saatavia ja riskiluokka 8 korkeimman riskin saatavia. Asiakas ja asiakkaan kaikki sopimukset katsotaan olevan maksukyvyttömiä (riskiluokka 8), mikäli jokin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa esitetty maksukyvyttömyyden kriteeri toteutuu. Maksukyvyttömäksi luokitellut vastuut luokitellaan IFRS 9 -standardin mukaisesti vaiheeseen 3 odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa. Vastuut, joiden luottoriski on lisääntynyt merkittävästi, lo-

kitellaan vaiheeseen 2. Muut vastuut on luokiteltu vaiheeseen 1.

Lainojen ja saamisten, saamistodistusten sekä taseen ulkopuolisten erien bruttomäärä korkeimman riskin riskiluokassa 8 oli tilikauden lopussa yhteensä 7 523 (4 437) tuhatta euroa.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty riskiluokittain odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa määriteltujen vaiheiden mukaisesti saamiset asiakkailta, saamistodistukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset. Taulukossa on esitetty myös kun-kin riskiluokan PD-luvun ala- ja yläraja.

LUOTTOLAITOSSAAMISET

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2022				31.12.2021
Riskiluokka	Alaraja	Yläraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
1-4	0,00	1,50	724 641	219	-	724 860	398 360
5	1,50	5,00	-	-	-	-	-
6	5,00	25,00	-	-	-	-	-
7	25,00	100,00	-	-	-	-	-
8	100,00	100,00	-	-	-	-	-
Luottosaldot yhteensä			724 641	219	-	724 860	398 360
ECL			-	1	-	1	4
Yhteensä			724 641	218	-	724 859	398 356

Saamiset luottolaitoksilta muodostuvat pääosin POP Pankki -ryhmän sisäisistä eristä, joiden määrä kasvoi tilikaudella 82,0 prosenttia.

SAAMISET ASIAKKAILTA

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2022				31.12.2021
Riskiluokka	Alaraja	Yläraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
1-4	0,00	1,50	102 774	133	-	102 907	58 418
5	1,50	5,00	29 432	871	-	30 303	29 652
6	5,00	25,00	28 158	3 310	-	31 468	24 889
7	25,00	100,00	1 787	1 465	-	3 253	2 357
8	100,00	100,00	-	-	7 133	7 133	4 154
Luottosaldot yhteensä			162 151	5 780	7 133	175 064	119 471
ECL			1 549	213	2 816	4 578	3 016
Yhteensä			160 602	5 567	4 316	170 485	116 455

Saamiset asiakkailta muodostuu pääosin vakuudettomista luotoista 50,9 (61,4) prosenttia. Kolmen alimman riskiluokan (riskiluokat 6-8) osuus saamisista laski tilikaudella 23,9 (26,3) prosenttiin. Vaiheen kaksi ja kolme saamisten osuus nousi 7,4 (6,0) prosenttiin.

TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2022				31.12.2021
	Alaraja	Yläaraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Riskiluokka							
1-4	0,00	1,50	155 750	848	-	156 598	140 472
5	1,50	5,00	2 542	343	-	2 885	4 249
6	5,00	25,00	10	574	-	584	476
7	25,00	100,00	-	41	-	41	5
8	100,00	100,00	-	-	391	391	284
Luottosaldot yhteensä			158 302	1 806	391	160 498	145 485
ECL			172	39	67	277	233
Yhteensä			158 130	1 767	324	160 221	145 253

Taseen ulkopuoliset saamiset muodostuvat pääosin käyttämättömistä korttiluottolimiiteistä 84,1% (85,0 %) ja ryhmän sisäisistä eristä 14,4 % (13,1%).

SAAMISTODISTUKSET

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2022				31.12.2021
	Alaraja	Yläaraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Riskiluokka							
1-4	0,00	1,50	158 139	300	-	158 439	194 615
5	1,50	5,00	-	-	-	-	-
6	5,00	25,00	-	-	-	-	-
7	25,00	100,00	-	-	-	-	-
8	100,00	100,00	-	-	-	-	-
Luottosaldot yhteensä			158 139	300	-	158 439	194 615
ECL *)			13	-	-	13	14
Yhteensä			158 126	300	-	158 426	194 600

Likviditeettireserviin sisältyvät saamistodistukset asettuvat neljään ylimpään riskiluokkaan. Vaiheen 2 saamistodistukset ovat likviditeetin hallinnassa käytettäviä yrittäjätoimintatodistuksia.

ONGELMASAAMISET JA SAAMISTEN ARVONALENTUMISET

Vuonna 2022 kirjattiin arvonalentumistappioita lainoista ja saamisista 1 493 tuhatta euroa. Tilikauden aikana realisoituneita luottotappiota oli vähemmän kuin luottotappiopalauteksia, joten luottotappioiden määrä oli positiivinen -112 (2 972) tuhatta euroa. Luottoihin ja saamisiin sekä taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kohdistuvat odotettavissa olevat luottotappiot kasvoivat tili-

kauden aikana 1 597 tuhatta euroa päättyen 4 899 (3 302) tuhanteen euroon.

Bonum Pankin yli 90 päivää erääntyneenä olleet saamiset olivat 3,9 (3,5) prosenttia luottokannasta. Pankin 30–90 päivää erääntyneenä olleet saamiset olivat vuoden 2022 lopussa 0,8 (0,9) prosenttia luottokannasta. Tilikaudella raportoitujen ongelmasaamisten määrä suhteessa luottokantaan pysyi edellisvuoden tasolla.

ERÄÄNTYNEET SAAMISET

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
31-90 päivää	1 386	1 081
yli 90 päivää	6 703	4 017
Yhteensä	8 089	5 098

Odotettavissa olevat luottotappiot ECL-vaiheessa 3 kasvoivat 2 883 (1 668) tuhanteen euroon. ECL-laskennan vaiheeseen kolme luokitellaan luottot, joilla on yli 90 päivää myöhässä olevia maksusuorituksia. Vaiheeseen 3 luokiteltavat luottot muodostuvat pääasiassa vakuudettomista saamisista. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä ja siinä tapahtuneet muutokset on esitetty liitetiedossa 14.

RISKIKESKITTYMÄT

Luotonannon keskittymäriskiä syntyy luotonannosta, kun luottovastapuolet ovat taloudellisesti riippuvaisia toisistaan tai toimivat samankaltaisessa taloudellisessa ympäristössä, jolloin yksittäiset tapahtumat voivat vaikuttaa merkittävään joukkoon luottovastapuolia samanaikaisesti. Vastaavaa keskittymäriskiä voi syntyä myös luottojen vakuuksien ollessa samankaltaisia.

Bonum Pankin asiakaskokonaisuuksien keskittymäriskiä hallinnoidaan yhteenliittymän ohjausrajoilla ja muulla limitoinnilla, huomioiden voimassa olevat viranomaisvaatimukset.

LIKVIDITEETTIRESERVIN VASTAPUOLIJAKAUMA

(1000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Keskuspankkisaamiset	436 911	268 871
Valtiot ja julkisyhteisöt	72 533	127 511
Luottolaitokset	94 067	28 644
Yrityksiltä	3 087	3 407
Yhteensä	606 599	428 434

LIKVIDITEETTIRISKIT

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voidaan jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rakenteelliseen rahoitusriskiin. Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa pankki ei suoriudu maksuvelvoitteistaan ilman vaikeuksia. Rakenteellinen rahoitusriski tarkoittaa rahoitukseen saatavuuteen ja hintaan liittyvää riskiä, joka muodostuu taseen saamisten ja velkojen maturiteettieroista.

Likviditeettiriskin hallinta

Bonum Pankin hallitus vahvistaa keskusyhteisön laatiman yhteenliittymätason likviditeettistrategian ja likviditeetin hallinnan ohjeistuksen, joissa määritellään likviditeetin hallintaa ja toteutusta koskevat periaatteet, menetelmät sekä rajoitteet. Keskusyhteisön hallitus ohjaa yhteenliittymän likviditeetin hallinnan toteutusta, siinä käytettäviä menetelmiä ja valvoo likviditeettireservin riittävyttä sekä koostumusta.

Bonum Pankki vastaa yhteenliittymän keskusluottolaitoksena likviditeettistrategian toteuttamisen koordinoinnista yhteenliittymätasolla sekä seuraa ja valvoo jäsenluottolaitosten likviditeettistrategian toteutusta. Keskusluottolaitos koordinoi jäsenluottolaitosten maksuliikennettä sekä likviditeetin tasaamista ja varainhankintaa yhteenliittymässä. Yhteenliittymän riippumattoman riskien valvontatoiminnon tehtävänä on valvoa ja seurata likviditeettiriskiä sekä jäsenluottolaitosten – että yhteenliittymätasolla.

Bonum Pankki Oyj vastaa yhteenliittymässä maksuvalmiusvaatimuksen (LCR) ja pysyvän varainhankinnan vaatimuksen (NSFR) täyttymisestä. Keskusyhteisö on vapauttanut yksittäiset jäsenluottolaitokset maksuvalmiusvaatimuksesta ja pysyvän varainhankinnan vaateesta Finanssivalvonnan luvalla. Luvan mukaisesti likviditeettiriskin viranomaisvaatimukset tulee täyttää vain yhteenliittymätasolla.

Keskusluottolaitoksen toimiva johto laatii yhteenliittymätason varainhankintasuunnitelman ja rahoituksen jatkuvuussuunnitelman, jotka keskusyhteisön hallitus hyväksyy. Keskusyhteisön riskien val-

vontatoiminto suunnittelee, kehittää ja testaa likviditeettiriskin hallinnassa käytettäviä menetelmiä ja vastaa riskiraportoinnista keskusyhteisön hallitukselle. Keskusluottolaitos ja sen toimiva johto avustavat riskien valvontatoimintoa kyseisessä prosessissa. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy likviditeettistrategian ja likviditeetin hallinnan ohjeistuksen toteuttamisessa käytettävät menetelmät.

Keskusluottolaitoksen toimiva johto raportoi likviditeettitilanteesta keskusluottolaitoksen hallitukselle ja vastaa likviditeettistrategian mukaisesti yhteenliittymän maksuvalmiusaseman ja varainhankinnan suunnittelemisesta. Keskusluottolaitoksen hallituksen vastuulla on valvoa likviditeettistrategian toteutusta keskusluottolaitoksessa.

Maksuvalmiusriski

Bonum Pankki noudattaa likviditeetin hallinnassa likviditeettistrategiassa asetettuja periaatteita, joiden tavoitteena on riskin rajoittaminen hajautetulla rahoitusrakenteella. Tärkeimmät keinot hyvän likviditeettiaseman turvaamiseksi ovat riittävän kokois- sen ja laadukkaan likviditeettireservin ylläpitäminen ja rahoituksen lähteiden hajautus. Päivänsisäisen maksuvalmiuden varmistaminen, likviditeettireservin riittävyys ja maksuvalmiusvaatimus ovat yhteenliittymän keskeiset tavat rajoittaa ja mitata maksuvalmiusriskiä. Yhteenliittymän sisäisillä limiiteillä ja ohjausrajoilla rajoitetaan yhteenliittymän ja jäsenluottolaitosten liiketoimintaan sisältyvää likviditeettiriskiä ja varmistetaan likviditeettiriskiin liittyvien viranomaisvaateiden täytyminen.

Likviditeettiriskiä seurataan vakavaraisuusasetukseen sisältyvän likviditeettipuskurivaateen (LCR) ja pitkäaikaisen rahoituksen minimivaateen (Net Stable Funding Ratio, jäljempänä NSFR) avulla. LCR mittaa lyhytaikaista likviditeettiriskiä, ja sen tehtävänä on varmistaa, että LCR-säätelyn mukaisesti hyvälaatuisista varoista koostuva likviditeettireservi on riittävä kattamaan ulospäin suuntautuvat nettokassavirrat stressitilanteissa 30 päivän ajan. NSFR mittaa taseessa olevien varojen ja velkojen, joiden juoksuaika on yli vuoden, yhteensovittamisesta, ja sen tehtävänä on varmistaa, että pitkäaikainen antolainaus on riittävässä määrin rahoitettu pitkäaikaisella varainhankinnalla.

LCR JA NSFR KEHITYS

(prosenttia)	31.12.2022	31.12.2021
LCR	185	141
NSFR	134	130

Yhteenliittymän likviditeettireservi koostuu vaka-varausasetuksen mukaisista laadukkaista likvideistä varoista, joilla voidaan täyttää likviditeettitarve stressitilanteissa joko myymällä reserviin kuuluvia arvopapereita tai panttaamalla niitä keskuspankkirahoituksen vakuudeksi. Yhteenliittymän likviditeettireservi sisältää keskusluottolaitoksen taseessa olevien erien lisäksi myös muiden jäsenluottolaitosten taseeseen kirjattuja likvidejä varoja, jotka ovat keskusluottolaitoksen hallinnoitavissa sisäisiin sopimuksiin perustuen. Likviditeettireservin panttaamattomat rahoitusvarat, mukaan lukien käteisvarat, olivat vuoden 2022 lopussa markkina-arvoltaan 779,7 (549,1) miljoonaa euroa.

Bonum Pankki seuraa yhteenliittymän päivänsäistä maksuvalmiutta valvomalla jäsenluottolai-

tosten maksuliiketilialdoja. Myös jäsenluottolaitokset seuraavat jatkuvasti omaa maksuvalmiuttaan.

Rakenteellinen rahoitusriski

Keskusluottolaitoksen liiketoimintaan kuuluu rahoituksen välityksen sekä pankkitoiminnan antolainauksen maturiteettitransformaation kautta tuleva rahoitusriski. Bonum Pankki toimii yhteenliittymän sisäisenä pankkina, välittää POP Pankeille tukkurahoitusta, ylläpitää likviditeettireserviä ja harjoittaa vähittäispankki- ja sijoitustoimintaa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Bonum Pankin velkojen eräntymisprofiilit korkoineen. Avista-talletusten oletetaan eräntyvän heti.

RAHOITUSVELKOJEN MATUREITEETTIJAKAUMA TASE-ERITTÄIN

Rahoitusvelkojen matureiteettijakauma (1 000 euroa)	31.12.2022				
	Alle 3kk	3-12kk	1-5 vuotta	Yli 5v	Yhteensä
Keskuspankkivelat	-	50 000	78 400	-	128 400
Talletukset	20 000	13 400	-	-	33 400
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	49 953	67 369	204 892	-	322 214
Velat luottolaitoksille	382 226	29 800	576 710	5 828	994 565
Johdannaissopimukset	-	-	5 975	-	5 975
Vuokrasopimusvelat	40	123	166	-	329
Yhteensä	452 220	160 692	866 144	5 828	1 484 883

Rahoitusvelkojen maturiteettijakauma (1 000 euroa)	31.12.2021				
	Alle 3kk	3-12kk	1-5 vuotta	Yli 5v	Yhteensä
Keskuspankkivelat	-	-	128 400	-	128 400
Talletukset	2 500	20 000	-	-	22 500
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	129 978	154 942	-	284 920
Velat luottolaitoksille	400 865	27 500	92 908	5 952	527 226
Vuokrasopimusvelat	39	117	159	-	315
Yhteensä	403 404	177 595	376 410	5 952	963 361

Vuoden lopussa Bonum Pankilla oli liikkeeseen laskettuna 255 (255) miljoonaa euroa vakuudetonta seniorilainaa 750 miljoonan euron joukkovelkakirjahjelmasta. Pankin 250 miljoonan euron sijoitustodistusohjelmasta oli liikkeeseen laskettuna 66,5 (30,0) miljoonaa euroa katsastuskauden lopussa. Lisäksi Bonum Pankilla on 22,2 miljoonan euron lainaohjelma Pohjoismaiden Investointipankki NIB:n kanssa. Tilikauden lopussa Bonum Pankilla oli TLTRO III -rahoitusta yhteensä 128,4 (128,4) miljoonaa euroa.

MARKKINARISKIT

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen vaihtelusta aiheutuvaa tappion mahdollisuutta. Markkinariskilajit ovat korko-, valuutta-, osake- ja hyödykeriski.

Markkinariskin hallinnan tavoitteena on tunnistaa ja arvioida liiketoimintaan sisältyvät markkinariskit, rajoittaa ne hyväksyttävälle tasolle ja seurata riskiasemaa ajantasaisesti. POP Pankkien yhteenliittymässä keskusyhteisön hallitus hyväksyy markkinariskistrategian ja markkinariskin hallintaan liittyvän ohjeistuksen, jotka luovat pohjan markkinariskin hallinnalle Bonum Pankissa. Pankin hallitus vahvistaa markkinariskistrategian ja markkinariskeille asetettavat enimmäismäärät ja sijoitussuunnitelman strategian mukaisesti. Vakavaraisuuden hallintaprosessi on keskeinen osa sijoitustoiminnan ja muun rahoitustaseen markkinariskien riskinottohallituksen ja riskinkantokyvyn määrittämistä.

Yhteenliittymässä markkinariskin ottamista on rajoitettu kaupankäynnin, korkoriskin, osakeriskin, valuuttariskin, johdannaisten ja strukturoitujen tuot-

teiden osalta. Bonum Pankin liiketoimintaan ei kuulu kaupankäyntitoimintaa (trading). Johdannaisten käyttö on rajoitettu ainoastaan suojaustarkoitukseen.

Luotonannossa ei oteta lainkaan valuuttariskiä, vaan luotot myönnetään euromääräisinä. Valuuttariskiä syntyy vähäisessä määrin toiminnalle välttämättömien osakeomistusten kautta ja valuuttamääräisiin ulkomaanmaksuihin liittyvistä katekaupoista. Hyödykeriskin ottaminen ei ole sallittua yhteenliittymässä.

Rahoitustaseen korkoriski

Bonum Pankin liiketoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski. Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon tai korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- ja eräntymisajankohdista. Korkoriskiä syntyy likviditeettireservin sijoitustoiminnasta sekä pankkiliketoiminnan rahoitustaseesta.

Bonum Pankissa korkoriskiä seurataan kuukausittain taseen nykyarvomenetelmällä ja dynaamisella tulosriskimallilla. Nykyarvomenetelmä mittaa taseen laskennallisen markkina-arvon muutosta korkojen muuttuessa. Nykyarvomenetelmässä taseen markkina-arvo lasketaan yksittäisten tase-erien odotettujen kassavirtojen nykyarvona. Sijoituserien korko- ja luottospread-muutoksien aiheuttamia markkina-arvojen muutoksia eri korkoskenaarioissa seurataan erillisillä korkoherkkyyksimittareilla. Tulosriskimallilla ennustetaan suunnitellun taseen korkokatteen

kehitystä ja muutosta erilaisissa markkinakorkoskenaarioissa seuraavan viiden vuoden aikajänneellä. Avoimen korkoriskin määrää arvioidaan erilaisten korkoshokkien vaikutuksella korkokatteeseen ja nykyarvoon. Luottojen ennaaikaisten takaisinmaksujen vaikutus ja eräpäivättömien talletusten käyttäytyminen on otettu huomioon korkoriskianalyysissä.

Korkoriskin hallinnan tavoitteena on vakauttaa pankin taseen korkoriski tasolle, jossa liiketoiminta on kannattavaa, mutta tulos tai vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaissakaan korkoympäristön muu-

toksissa. Korkoriskiä rajoitetaan keskusyhteisön hallituksen asettamilla pankkikohtaisilla ohjausrajoilla korkokatteen sekä taseen nykyarvon muutokselle.

Korkoriskiä hallitaan ensisijaisesti suunnittelemla taserakennetta, kuten varojen ja velkojen kordosidonnaisuutta sekä maturiteettia. Tilikauden aikana keskusluottolaitos toteutti johdannaisuojauksia yhteenliittymän jäsenpankkien rahoitustaseen riskitason pienentämiseksi.

KORKOHERKKYYSANALYYSI 1% YKSIKÖN PARALLEELIN KORONMUUTOKSEN VAIKUTUS

	31.12.2022		
(1 000 euroa)	Muutos (korkoskenaario)	Vaikutus tulokseen	Vaikutus omiin pääomiin
Korkoriski	+1% yksikkö	-470 551	-1 238 102
Korkoriski	-1% yksikkö	475 322	1 290 323

KORKOHERKKYYSANALYYSI 1% YKSIKÖN PARALLEELIN KORONMUUTOKSEN VAIKUTUS

	31.12.2021		
(1 000 euroa)	Muutos (korkoskenaario)	Vaikutus tulokseen	Vaikutus omiin pääomiin
Korkoriski	+1% yksikkö	-740 210	-1 767 972
Korkoriski	-1% yksikkö	1 425 580	585 525

Korkoriskin tulosvaikutus on laskettu raportointi-
hetkellä tapahtuvan yhden prosenttiyksikön suu-
ruisen korkotason muutoksen vaikutuksena tule-
van tilikauden korkokatteeseen. Vaikutus omaan
pääomaan on laskettu taseen nykyarvomutok-
sen kautta samalla korkoshokilla.

Likviditeettireservin sijoitukset

Keskusluottolaitoksen likviditeettireservi muo-
dostuu pankin taseeseen kirjatusta likvideistä
arvopapereista ja muista korkosijoituksista. Lik-
viditeettireservin markkinariski muodostuu lähin-
nä sijoitusinstrumentin liikkeeseenlaskijariskistä

sekä markkinoiden yleisestä korkoriskistä. Sijoi-
tustoiminnalla pyritään varmistamaan pitkällä ai-
kavälillä riski-tuottosuhteeltaan kilpailukykyinen
tuotto sijoitetulle pääomalle.

Likviditeettireservin riskejä hallitaan Bonum Pan-
kissa yhteenliittymä- ja pankkitason limiiteil-
lä, joilla varmistetaan sijoituksien hajauttami-
sen toteutuminen omaisuusluokittain, riskilajeit-
tain ja vastapuolittain. Sijoitusportfolion korko-
riskiä seurataan herkkyyksianalyysillä. Limitoinnin
tavoitteena on, ettei sijoitusomaisuuden arvoni-
muutosten vaikutus vaaranna pankin tai koko yh-

teenliittymän vakavaraisuutta tai kannattavuutta.

Sijoitusomaisuuden osalta riskinottohalukkuutta arvioidaan suhteessa kannattavuuteen ja omiin varoihin. Sijoitusomaisuuden erittely on kuvattu liitteessä 17 Sijoitusomaisuus.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan riskiä taloudellisesta tappiosta tai muusta haitallisesta seuraamuksesta, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Kaikkiin liiketoiminnan prosesseihin, mukaan lukien luotto- ja sijoitusprosessit, sisältyy operatiivisia riskejä. Bonum Pankilla on operatiivista riskiä ulkoistettujen toimintojen ja merkittävien IT- ja liiketoimintahankkeiden kautta.

Pankin hallitus vahvistaa keskusyhteisön sitovana ohjeistuksena operatiivisten riskien hallinnan periaatteet ja keskeiset operatiivista riskiä koskevat ohjeet. Riskien tavoitetaso on maltillinen.

Operatiivisten riskien hallinnassa keskeisintä on riskien tunnistaminen ja arviointi sekä kontrolli- ja hallintakeinojen toimivuuden ja riittävyyden arviointi. Pankki arvioi operatiivisten riskien toteutumisen todennäköisyyttä ja vaikutuksia operatiivisen riskin itsearviointeissa, jotka on laadittu tärkeimpien liiketoimintaprosessien pohjalta.

Merkittävimpiin uusiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät

operatiiviset riskit tunnistetaan liiketoiminnan tekemässä uuden tuotteen tai palvelun arviointiprosessissa, jonka compliance-toiminto ja riskien valvontatoiminto katselmoi.

Tiettyjen operatiivisten riskien varalta suojaudutaan vakuutusturvalla. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on varauduttu jatkuvuussuunnittelulla.

Pankin toimiva johto seuraa toimintaansa kohdistuvia operatiivisen riskin tapahtumia, häiriöitä ja tappioita, arvioi niiden perusteella operatiivista riskiä ja riskin pienentämiseksi tarvittavia toimenpiteitä. Riskienvalvonta raportoi merkittävistä operatiivisista riskeistä ja itsearviointin tuloksista pankin hallitukselle ja keskusyhteisön compliance-toiminnoille.

STRATEGINEN RISKI

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin toimintaympäristön kehitykseen nähden väärän strategian tai liiketoimintamallin valinnasta johtuvia menetyksiä. Menetykset voivat johtua myös strategian toteuttamisen epäonnistumisesta, kilpailuympäristön odottamattomista muutoksista tai liian hitaasta reagoinnista muutoksiin.

Strategisia riskejä pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti. Suunnittelussa hyödynnetään analyysia POP Pankki -ryhmän tilasta ja liiketoiminnan kehityksestä sekä analyysia ja ennusteita toimialan, kilpailutilanteen ja taloudellisen toimintaympäristön kehityksestä.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITE 3 KORKOTUOTOT JA -KULUT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Korkotuotot		
Saamisista luottolaitoksilta	7 662	2 846
Saamisista asiakkailta	8 805	6 236
Saamistodistuksista		
Jaksotettuun hankintameno	361	295
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	627	130
Johdannaissopimuksista	1 360	-
Muut korkotuotot	-15	1 626
Korkotuotot yhteensä	18 800	11 132
Joista positiiviset korkokulut	1 164	1 891
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-4 279	-937
Veloista asiakkaille	-512	-463
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-2 924	-1 217
Johdannaissopimuksista	-897	-
Muut korkokulut	-28	-17
Korkokulut yhteensä	-8 639	-2 634
Joista negatiiviset korkotuotot	-847	-1 137
Korkokate	10 161	8 498

Arvostusmenetelmien mukaan kirjatut tuotot ja kulut on esitetty liitteessä 11.

LIITE 4 PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	619	455
Korttiliiketoiminnasta	5 275	4 529
Maksujenvälityksestä	4 030	4 043
Muut palkkiotuotot	1	0
Palkkiotuotot yhteensä	9 925	9 026
Palkkiokulut		
Korttiliiketoiminnasta	-1 806	-1 512
Maksujenvälityksestä	-792	-843
Muut palkkiokulut	-42	-33
Palkkiokulut yhteensä	-2 639	-2 387
Palkkiotuotot ja kulut, netto	7 285	6 639

LIITE 5 SIOITUSTEN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta		
Saamistodistukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	0	1
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt	-2	16
Osakkeet ja osuudet		
Osinkotuotot *)	71	4
Yhteensä	69	21
Valuuttatoiminnan nettotuotot	192	367
Suojauslaskennan nettotuotot		
Suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutos	-5 975	-
Suojaavien kohteiden käyvän arvon muutos	6 173	-
Suojauslaskennan nettotuotot	198	-
Sijoitusten nettotuotot yhteensä	459	389

*) Osinkotuotot katsauskauden lopussa hallussa olevista oman pääoman ehtoisista käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista osakkeista on 71 (4) tuhatta euroa.

Sijoitusten nettotuotot sisältävät arvopaperisijoitusten nettotuotot lukuun ottamatta saamistodistusten korkoja, jotka on merkitty korkokatteeseen.

LIITE 6 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Liiketoiminnan kehittämismaksut pankeilta	19	223
Keskusluottolaitospalvelut pl. maksujenvälitys	62	66
Muut tuotot	4 116	2 816
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	4 196	3 105

Muut tuotot -erä sisältää pääosin ryhmän sisäisiä kehityshankkeiden veloituksia sekä palvelumaksuja.

LIITE 7 HENKILÖSTÖKULUT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Palkat ja palkkiot	-3 762	-3 522
Henkilösivukulut	-150	-132
Eläkekulut		
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	-671	-620
Henkilöstökulut yhteensä	-4 583	-4 273

Vuoden lopulla 31.12.2022 pankin palveluksessa oli 66 (59) henkilöä. Keskimäärin vuoden 2022 aikana työntekijöitä oli 59 (57) henkilöä.

Lähipiiripalkkiot on eritelty liitteessä 30 Lähipiiritiedot.

LIITE 8 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Liiketoiminnan muut kulut		
Muut henkilöstökulut	-267	-215
Toimistokulut	-1 950	-1 080
ICT-kulut	-7 509	-6 459
Yhteyskulut	-368	-273
Edustus- ja markkinointikulut	-80	-193
Vuokrakulut	-106	-86
Tilintarkastuspalkkiot	-36	-34
Muut kulut	-547	-326
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-10 863	-8 665
Erittely tilintarkastuspalkkioista		
Tilintarkastus	-29	-27
Tilintarkastuslain 1.1,2 §:ssä tarkoitetut toimeksiannot	-7	-7
Veroneuvonta	-	-
Muut palvelut	-	-
Yhteensä	-36	-34

Vuokrakulut ja kulut oman käytön kiinteistöistä -rivillä esitetään vain käytännön helpotuksen piirissä olevista eristä johtuvat kustannukset.

KPMG Oy Ab:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut tilikaudella 2022 olivat yhteensä 0 (0) tuhatta euroa.

LIITE 9 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Koneista ja kalustosta	-17	-20
Käyttöoikeusomaisuuseristä	-159	-151
Aineettomista hyödykkeistä	-773	-932
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä yhteensä	-949	-1 103

Erittely käyttöoikeusomaisuuserien poistoista on esitetty liitteessä 29 vuokrasopimukset.

LIITE 10 TULOVEROT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-1 206	-267
Aikaisempien tilikausien verot	1	-3
Ulkomaille maksetut lähdeverot	-19	-1
Laskennallisen verosaamisen muutos	-3	-49
Laskennallisen verovelan muutos	389	58
Tuloverot yhteensä	-838	-263

VOIMASSA OLEVAN VEROKANNAN MUKAAN LASKETTUJEN VEROJEN TÄSMÄYTYS TUOSLASKELMASSA ESITETTYIHIN VEROIHIN

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Tilikauden tulos ennen veroja	4 221	1 309
Tuloveroprosentti	20 %	20 %
Verokannan mukainen osuus tuloksesta	-844	-262
- Vähennyskeltottomat kulut	0	0
- Tulokseen sisällytettävät veronalaiset tuotot	-384	-
+ laskennallisen veron muutos KLT myyntivoitosta	384	-
+ Tulokseen sisällytettävät vähennyskelpoiset kulut	5	2
- Aikaisempien tilikausien verot	1	-3
Tuloslaskelman verot	-838	-263

LIITE 11 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN TULOSLASKELMAERÄT ARVOSTUSLUOKITTAIN

(1 000 euroa) Rahoitusvarat	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta		
Korkotuotot ja -kulut	535	-84
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretyt	-2	16
Osinkotuotot	71	4
Myyntivoitot ja -tappiot	0	1
Odotettavissa olevat luottotappiot	5	1
Yhteensä	609	-62
Jaksotettuun hankintameno		
Korkotuotot ja -kulut	12 086	9 879
Muut tuotot	2 315	1 873
Odotettavissa olevat luottotappiot	-1 603	-311
Yhteensä	12 798	11 440

(1 000 euroa) Rahoitusvelat	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Jaksotettuun hankintameno		
Korkotuotot ja -kulut	-2 924	-1 217
Yhteensä	-2 924	-1 217
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti		
Johdannaisopimukset		
Arvostustuotot ja -tappiot	198	-
Korkotuotot ja -kulut	463	-
Yhteensä	661	-
Valuuttatoiminnan nettotuotot	192	367
Yhteensä	11 336	10 529

VAROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITE 12 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

RAHOITUSVARAT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankinta-menoon kirjattavat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Käteiset varat	436 911	-	-	436 911
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	778 258	-	-1	778 257
Lainat ja saamiset asiakkailta	175 064	-	-4 578	170 485
Saamistodistukset *)	50 853	112 234	-11	163 076
Osakkeet ja osuudet		815		815
Rahoitusvarat yhteensä	1 441 086	113 049	-4 590	1 549 544
Muut varat				25 050
Varat yhteensä 31.12.2022				1 574 594

Lainat ja saamiset luottolaitoksilta koostuu pääasiassa saamisista POP Pankki -ryhmään kuuluvilta luottolaitoksilta. Lainat ja saamiset asiakkailta on sisältää Bonum Pankin Evli Pankki Oyj:ltä ostaman lainakannan 25 000 tuhatta euroa.

*) Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista on kirjattu käyvän arvon rahastoon odotettavissa olevia luottotappioita 30 (34) tuhatta euroa.

RAHOITUSVARAT 31.12.2021

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankinta-menoon kirjattavat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Käteiset varat	268 871	-	-	268 871
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	442 723	-	-5	442 718
Lainat ja saamiset asiakkailta	119 471	-	-3 016	116 455
Saamistodistukset *)	40 000	154 615	-14	194 600
Osakkeet ja osuudet		2 962		2 962
Rahoitusvarat yhteensä	871 066	157 577	-3 035	1 025 608
Muut varat				12 306
Varat yhteensä 31.12.2021				1 037 914

*) Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista on kirjattu käyvän arvon rahastoon odotettavissa olevia luottotappioita 34 tuhatta euroa.

RAHOITUSVELAT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintameno kirjattavat	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	-	1 122 965	1 122 965
Velat asiakkaille	-	55 930	55 930
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	322 214	322 214
Johdannaiset	5 975	-	5 975
Rahoitusvelat yhteensä	5 975	1 501 109	1 507 085
Muut velat			20 853
Velat yhteensä 31.12.2022			1 527 938

RAHOITUSVELAT 31.12.2021

(1 000 euroa)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintameno kirjattavat	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	-	655 626	655 626
Velat asiakkaille	-	53 329	53 329
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	284 920	284 920
Rahoitusvelat yhteensä	-	993 875	993 875
Muut velat			8 702
Velat yhteensä 31.12.2021			1 002 578

LIITE 13 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT SEKÄ ARVOSTUSMENETELMÄT

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTUJEN ERIEN KÄYVÄN ARVON HIERARKIATASOT

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VARAT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Osakkeet ja osuudet	-	-	815	815
Saamistodistukset	68 591	43 642	-	112 234
Yhteensä	68 591	43 642	815	113 049

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT ERÄT 31.12.2021

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Osakkeet ja osuudet	-	-	2 962	2 962
Saamistodistukset	99 392	95 208	-	194 600
Yhteensä	99 392	95 208	2 962	197 563

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VELAT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Johdannaiset	-	5 975	-	5 975
Yhteensä	-	5 975	-	5 975

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VELAT 31.12.2021

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Johdannaiset	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETTUJEN ERIEN KÄYVÄN ARVON HIERARKIASOT

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VARAT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-	778 257	-	778 257	778 257
Lainat ja saamiset asiakkailta	-	168 477	-	168 477	170 485
Sijoitusomaisuus					
Saamistodistukset	-	50 170	-	50 170	50 842
Yhteensä	-	996 904	-	996 904	999 585

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VELAT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Velat luottolaitoksille	-	1 122 911	-	1 122 911	1 122 965
Velat asiakkaille	-	55 930	-	55 930	55 930
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	315 109	-	315 109	322 214
Yhteensä	-	1 493 950	-	1 493 950	1 501 109

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VARAT 31.12.2021

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-	446 463	-	446 463	442 718
Lainat ja saamiset asiakkailta	-	119 961	-	119 961	116 455
Sijoitusomaisuus					
Saamistodistukset	-	40 871	-	40 871	39 986
Yhteensä	-	607 295	-	607 295	599 159

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VELAT 31.12.2021

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Velat luottolaitoksille	-	658 089	-	658 089	655 626
Velat asiakkaille	-	53 409	-	53 409	53 329
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	289 850	-	289 850	284 920
Yhteensä	-	1 001 348	-	1 001 348	993 875

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Rahoitusvarat ja -velat merkitään taseeseen käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenoon. Rahoitusinstrumenttien luokittelu ja arvostaminen on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitteessä 2 POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.

KÄYVÄN ARVON HIERARKIAT

Taso 1 sisältää rahoitusinstrumentit, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien markkinahintanoteerausten perusteella. Likvideiksi markkinoiksi katsotaan sellaiset markkinat, joilta hintanoteeraukset saadaan säännöllisesti. Tähän ryhmään merkitään kaikki julkisesti noteeratut arvopaperit.

Taso 2 sisältää sellaiset rahoitusinstrumentit, joiden arvostuksessa käytetään yleisesti hyväksyttyjä arvostusmenetelmiä tai -malleja, jotka perustuvat todennettavissa oleviin markkinahintoihin perustuviin oletuksiin. Tasolle 2 merkittyjen rahoitusinstrumenttien käypä arvo voi perustua esimerkiksi rahoitusvälineen osien markkinanoteerauksesta johdettuun arvoon. Tähän ryhmään merkitään mm. korkojohdannaiset sekä muut instrumentit, joilla ei käydä kauppaa likvideillä markkinoilla.

Taso 3 sisältää sellaiset rahoitusinstrumentit ja muut varat ja velat, joiden käypä arvo ei perustu markkinanoteerauksiin tai arvostusmenetelmien tai -mallien avulla todennettavissa olevien markkinahintojen perusteella laskettuun arvoon. Arvostusmenetelmissä käytettyihin oletuksiin liittyy usein epävarmuutta. Tasolle 3 merkittyjen varojen käypä arvo perustuu usein kolmannelta osapuolelta saatuun hintatietoon. Tähän ryhmään merkitään noteeraamattomat osakkeet ja rahastot sekä sijoituskiinteistöt.

SIIRROT KÄYVÄN ARVON HIERARKIATASOJEN VÄLILLÄ

Siirrot hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaneen tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

TASOLLE 3 MERKITYYJEN TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTUJEN RAHOITUSVAROJEN TAPAHTUMAT

(1 000 euroa)	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2022	2 962	2 962
+ Hankinnat	310	310
- Myynnit	-765	-765
+/- Muun laajan tuloksen eriin kirjatut arvomuutokset	230	230
+/- Voittovaroihin siirretyt myyntitulokset	-1 922	-1 922
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	815	815

(1 000 euroa)	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2021	2 708	2 708
+ Hankinnat	65	65
+/- Muun laajan tuloksen eriin kirjatut arvomuutokset	190	190
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	2 962	2 962

HERKKYYSANALYYSI TASOLLE 3 MERKITYVILLE RAHOITUSVAROILLE

31.12.2022

(1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Mahdollinen vaikutus omaan pääomaan Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	815	122	-122
Yhteensä	815	122	-122

31.12.2021

(1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Mahdollinen vaikutus omaan pääomaan Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	2 962	444	-444
Yhteensä	2 962	444	-444

Tasolle 3 merkittyjen toistuvasti käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon herkkyyks on laskettu korkosidonnaisille sijoituksille olettamalla korkotason muuttuvan yhden prosentin ja muille sijoituksille olettamalla arvopaperin käyvän arvon muuttuvan 15 prosenttia.

Bonum Pankilla ei ole kertaluonteisesti käypään arvoon kirjattuja varoja.

LIITE 14 RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMISTAPPIOT

KAUDEN AIKANA KIRJATUT ARVONALENTUMISTAPPIOT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
ECL-muutos luottotappioina poistetuista saamisista	231	1 512
ECL-muutos saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä	-1 834	-1 823
ECL-muutos saamistodistuksista	6	2
Lopulliset luottotappiot	113	-2 972
Arvonalentumistappiot lainoista ja saamisista	-1 485	-3 281

Tilikauden lopulliset luottotappiot palautusten jälkeen olivat 113 (-2 972) tuhatta euroa. Luottotappioituihin saamisiin kohdistuu perintätoimitenpiteitä.

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrässä tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on esitetty alla olevissa taulukoissa. Vaihe 1 sisältää luottosopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL. Vaihe 2 sisältää sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan koko voimassaolon ECL. Vaihe 3 sisältää laiminlyödyt luottosopimukset ja niille lasketaan koko voimassaolon ECL.

Bonum Pankki Oyj:n IFRS tilinpäätöksen 31.12.2022 liitteessä 1 laatimisperiaatteet, on esitetty odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan perusteet sekä maksukyvyttömyyden todennäköisyyden määrittely.

SAAMISET ASIAKKAILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2022	1 265	119	1 632	3 016
Siirrot vaiheeseen 1	7	-20	-125	-138
Siirrot vaiheeseen 2	-140	64	-33	-109
Siirrot vaiheeseen 3	-116	-44	1 493	1 333
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	915	131	255	1 301
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	-283	-34	-427	-745
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-99	-3	253	151
Lopullisen luottotappion kirjaamisesta johtuva vähennys	-	-	-231	-231
Vaikutus yhteensä	284	94	1 185	1 563
ECL 31.12.2022	1 549	213	2 816	4 578

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2022	187	10	36	233
Siirrot vaiheeseen 1	1	-5	-13	-17
Siirrot vaiheeseen 2	-10	17	-1	6
Siirrot vaiheeseen 3	-1	0	16	14
Sitoumusten lisäykset	27	19	27	73
Sitoumusten vähennykset	-8	0	-	-8
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-25	-1	3	-23
Vaikutus yhteensä	-15	29	31	44
ECL 31.12.2022	172	39	67	277

SAAMISTODISTUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2022	48	1	-	49
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-
Uusien sijoitusten hankinnasta johtuvat lisäykset	15	-	-	15
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-19	-	-	-19
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-1	-1	-	-2
Vaikutus yhteensä	-5	-1	-	-6
ECL 31.12.2022	43	0	-	43

SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2022	4	-	-	4
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	-	-	-	-
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	-1	-	-	-1
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-3	-	-	-3
Vaikutus yhteensä	-4	-	-	-4
ECL 31.12.2022	1	-	-	1
ECL 1.1.2022	1 504	130	1 668	3 302
ECL 31.12.2022	1 765	251	2 883	4 899

SAAMISET ASIAKKAILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2021	1 046	89	1 528	2 662
Siirrot vaiheeseen 1	9	-40	-670	-701
Siirrot vaiheeseen 2	-72	37	-363	-398
Siirrot vaiheeseen 3	-89	-18	1 100	993
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	752	76	249	1 076
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	-346	-22	-206	-574
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-34	-3	1 507	1 469
Lopullisen luottotappion kirjaamisesta johtuva vähennys	-	-	-1 512	-1 512
Vaikutus yhteensä	219	30	104	353
ECL 31.12.2021	1 265	119	1 632	3 016

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2021	182	58	35	275
Siirrot vaiheeseen 1	5	-45	-18	-59
Siirrot vaiheeseen 2	-1	3	-1	2
Siirrot vaiheeseen 3	-1	-1	8	6
Sitoumusten lisäykset	45	0	11	57
Sitoumusten vähennykset	-3	-	-	-3
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-41	-4	1	-45
Vaikutus yhteensä	4	-48	1	-42
ECL 31.12.2021	187	10	36	233

SAAMISTODISTUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2021	50	1	-	51
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-
Uusien sijoitusten hankinnasta johtuvat lisäykset	16	-	-	16
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-14	-	-	-14
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-3	-1	-	-4
Vaikutus yhteensä	-2	-1	-	-2
ECL 31.12.2021	48	1	-	49

SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2021	4	-	-	4
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	2	-	-	2
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	0	0	-	0
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-2	0	-	-1
Vaikutus yhteensä	0	-	-	0
ECL 31.12.2021	4	-	-	4
ECL 1.1.2021	1 282	148	1 562	2 993
ECL 31.12.2021	1 504	130	1 668	3 302

LUOTTORISKIÄ SISÄLTÄVÄT ERÄT VAIHEITTAIN 31.12.2022

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta				
Henkilöasiakkaat	124 766	5 684	7 048	137 498
Yritysiasiakkaat	37 385	96	84	37 566
Saamiset asiakkailta yhteensä	162 151	5 780	7 133	175 064
ECL 31.12.2022	1 549	213	2 816	4 578
Kattavuusaste (coverage ratio) %	1,0 %	3,7 %	39,5 %	2,6 %
Taseen ulkopuoliset erät				
Henkilöasiakkaat	151 604	1 725	386	153 715
Yritysiasiakkaat	6 698	81	5	6 784
Taseen ulkopuoliset erät yhteensä	158 302	1 806	391	160 498
ECL 31.12.2022	172	39	67	277
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,1 %	2,1 %	17,1 %	0,2 %
Saamistodistukset	153 791	300	-	154 091
ECL 31.12.2022	43	0	-	43
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,0 %	0,0 %	-	0,0 %
Saamiset luottolaitoksilta	724 641	219	-	724 860
ECL 31.12.2022	1	-	-	1
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Luottoriskiä sisältävät erät yhteensä	1 198 884	8 105	7 524	1 214 513

Yllä olevassa taulukossa esitetään yhteenveto altistumisesta luottoriskille ja odotettavissa olevan luottotappiovarauksen määrä suhteessa vastuun määrään vaiheittain. Kattavuusaste havainnollistaa ECL-varauksen suhteellista osuutta vastuun määrästä. Kattavuusasteessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia kaudella.

LUOTTORISKIÄ SISÄLTÄVÄT ERÄT VAIHEITTAIN 31.12.2021

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta				
Henkilöasiakkaat	86 556	2 621	4 109	93 286
Yritysiasiakkaat	25 791	349	45	26 185
Saamiset asiakkailta yhteensä	112 347	2 969	4 154	119 471
ECL 31.12.2021	1 265	119	1 632	3 016
Kattavuusaste (coverage ratio) %	1,1 %	4,0 %	39,3 %	2,5 %
Taseen ulkopuoliset erät				
Henkilöasiakkaat	137 711	731	265	138 707
Yritysiasiakkaat	6 741	19	19	6 778
Taseen ulkopuoliset erät yhteensä	144 452	750	284	145 485
ECL 31.12.2021	187	10	36	233
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,1 %	1,3 %	12,7 %	0,2 %
Saamistodistukset	194 307	308	-	194 615
ECL 31.12.2021	48	1	-	49
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,0 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %
Saamiset luottolaitoksilta	398 360	-	-	398 360
ECL 31.12.2021	4	-	-	4
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,0 %	-	-	0,0 %
Luottoriskiä sisältävät erät yhteensä	849 466	4 028	4 438	857 931

LIITE 15 KÄTEISET VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Kassa	0	-
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	436 911	268 871
Käteiset varat yhteensä	436 911	268 871

Käteiset varat muodostuvat shekkitilistä Suomen Pankissa.

LIITE 16 LAINAT JA SAAMISET

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta		
Talletukset		
Vaadittaessa maksettavat	53 397	44 363
Muut	724 860	398 356
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta yhteensä	778 257	442 718
Lainat ja saamiset asiakkailta		
Lainat	117 518	70 459
Luottokorttisaamiset	51 400	44 807
Muut saamiset	1 568	1 189
Lainat ja saamiset asiakkailta yhteensä	170 485	116 455
Lainat ja saamiset yhteensä	948 743	559 174

LIITE 17 SIOITUSOMAIUUS

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Saamistodistukset	112 234	154 615
Osakkeet ja osuudet	815	2 962
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset		
Saamistodistukset	50 842	39 986
Sijoitusomaisuus yhteensä	163 891	197 563

SIJOITUKSET 31.12.2022

(1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset	
	Saamis-todistukset	Osakkeet ja osuudet	Saamistodistukset	Yhteensä
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	24 273	-	-	24 273
Muilta	44 319	-	50 842	95 160
Muut				
Julkisyhteisöiltä	43 642	-	-	43 642
Muilta	-	815	-	815
Yhteensä	112 234	815	50 842	163 891

SIJOITUKSET 31.12.2021

(1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset	
	Saamis-todistukset	Osakkeet ja osuudet	Saamistodistukset	Yhteensä
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	32 303	-	-	32 303
Muilta	27 104	-	39 986	67 089
Muut				
Julkisyhteisöiltä	95 208	-	-	95 208
Muilta	-	2 962	-	2 962
Yhteensä	154 615	2 962	39 986	197 563

LIITE 18 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Bonum Pankin aineettomat hyödykkeet ovat POP Pankki -ryhmän yhteistyökumppaneiden toimesta toteutettuja tietojärjestelmiä, joihin Bonum Pankilla on IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardissa tarkoitettu määräysvalta. Yhteistyökumppaneista merkittävin on Oy Samlink Ab.

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Tietojärjestelmät	1 057	1 825
Muut aineettomat hyödykkeet	-	6
Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	-	102
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 057	1 933

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2022

(1 000 euroa)	Tieto-järjestelmät	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6 431	102	20	6 553
+ Lisäykset	-	-	-	-
+/- Siirrot erien välillä	-	-	-	-
- Vähennykset	-	-102	-	-102
Hankintameno 31.12.	6 431	-	20	6 451
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-4 606	-	-14	-4 621
- Poistot	-768	-	-6	-773
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-5 374	-	-20	-5 394
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 825	102	6	1 933
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 057	0	-	1 057

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2021

(1 000 euroa)	Tieto-järjestelmät	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6 210	188	20	6 417
+ Lisäykset	-	333	-	333
+/- Siirrot erien välillä	222	-222	-	-
+/- Vähennykset	-	-196	-	-196
Hankintameno 31.12.	6 431	102	20	6 553
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-3 681	-	-8	-3 689
- Poistot	-925	-	-7	-932
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-4 606	-	-14	-4 621
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 529	188	12	2 728
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 825	102	6	1 933

LIITE 19 AINEELLISET HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Koneet ja kalusto	35	52
Käyttöoikeusomaisuuserät	324	309
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	359	361

AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2022

(1 000 euroa)	Käyttöomaisuus-oikeuserät	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	693	195	888
+ Lisäykset	174	-	174
Hankintameno 31.12.	867	195	1 062
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-384	-143	-527
- Poistot	-159	-17	-176
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-543	-160	-704
Kirjanpitoarvo 1.1.	309	52	361
Kirjanpitoarvo 31.12.	324	35	359

IFRS 16 -standardin mukaisesti taseeseen merkityt käyttöoikeusomaisuuserät sisältyvät oman käytön kiinteistöihin ja koneisiin ja kalustoon. Tarkemmat tiedot käyttöoikeusomaisuuseristä on esitetty Liitteessä 29.

AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2021

(1 000 euroa)	Käyttöomaisuus- oikeuserät	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	532	192	724
+ Lisäykset	161	3	164
Hankintameno 31.12.	693	195	888
Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 1.1.	-233	-124	-356
- Poistot	-151	-20	-171
Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 31.12.	-384	-143	-527
Kirjanpitoarvo 1.1.	299	68	367
Kirjanpitoarvo 31.12.	309	52	361

LIITE 20 MUUT VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Siirtosaamiset		
Korot	8 282	3 527
Muut siirtosaamiset	4 779	5 786
Muut	10 057	694
Muut varat yhteensä	23 118	10 008

LIITE 21 TULOVEROT

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Tuloverosaaminen	-	-
Laskennalliset verosaamiset	515	5
Verosaamiset yhteensä	515	5
Tuloverovelka	706	188
Laskennalliset verovelat	144	535
Verovelat yhteensä	850	724

LASKENNALLISET VEROSAAMISET 2022

(1 000 euroa)	1.1.2022	Kirjattu tulosvaikut- teisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2022
Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	0	-	514	514
Laskennallinen verosaaminen hyllypoistosta	0	1	-	1
Saaduista ennakkomaksuista	4	-4	-	-
Yhteensä	5	-3	514	515

LASKENNALLISET VEROSAAMISET 2021

(1 000 euroa)	1.1.2021	Kirjattu tulosvaikut- teisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2021
Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	5	-	-4	0
Laskennallinen verosaaminen hyllypoistosta	-	0	-	0
Saaduista ennakkomaksuista	54	-50	-	4
Yhteensä	58	-49	-4	5

LASKENNALLISET VEROVELAT 2022

(1 000 euroa)	1.1.2022	Kirjattu voittovaroihin	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2022
Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	517	384	-384	-386	131
Aineettomista hyödykkeistä	18	-	-5	-	13
Yhteensä	535	384	-389	-386	144

LASKENNALLISET VEROVELAT 2021

(1 000 euroa)	1.1.2021	Kirjattu tulos- vaikutteisest	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2021
Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	541	-	-24	517
Aineettomista hyödykkeistä	76	-58	-	18
Yhteensä	617	-58	-24	535

MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN KIRJATUT ERÄT JA NIIHIN LIITTYVÄT LASKENNALLISET VEROT 2022

(1 000 euroa)	Muutos, brutto	Laskennallinen vero	Muutos netto
Käyvän arvon rahasto	-4 501	900	-3 601
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät yhteensä	-4 501	900	-3 601

MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN KIRJATUT ERÄT JA NIIHIN LIITTYVÄT LASKENNALLISET VEROT 2021

(1 000 euroa)	Muutos, brutto	Laskennallinen vero	Muutos netto
Käyvän arvon rahasto	97	-19	78
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät yhteensä	97	-19	78

VELKOJA JA OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITE 22 VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Velat luottolaitoksille		
Keskuspankeille	128 400	128 400
Vaadittaessa maksettavat	326 780	335 245
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	667 785	191 980
Velat luottolaitoksille yhteensä	1 122 965	655 626
Velat asiakkaille		
Talletukset		
Vaadittaessa maksettavat	55 930	53 329
Velat asiakkaille yhteensä	55 930	53 329
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	1 178 895	708 955

Velat keskuspankeille -erä sisältää vakuudellisen TLTRO III -rahoituksen 128 400 tuhatta euroa. Rahoitus erääntyy kesäkuussa 2023 (50 000 tuhatta euroa), maaliskuussa 2024 (70 000 tuhatta euroa) ja ke-
säkuussa 2024 (8 400 tuhatta euroa), mutta ennenaikainen takaisinmaksu on mahdollista tammikuusta
2023 alkaen. Rahoituksen korko aikavälillä 24.6.2020-23.6.2022 voi olla EKP:n talletuskorko (-0,5 %) vä-
hennettynä lisäkorolla 0,5 %. Koron määrittämiseen vaikuttaa POP Pankki -ryhmän nettoluotonannon
kasvu ja korko aikavälille 24.6.2021-23.6.2022 määräytyi 31.12.2021 päättyneen nettoluotonannon tar-
kastelujakson perusteella. POP Pankki -ryhmä arvioi täyttäneensä kasvukriteerit ja lisä korko edellä mai-
nitulle aikavälille on tuloutettu tilikauden 2021 aikana. EKP muutti luottojen korkosäätöjä 11/2022 al-
kaen. TLTRO-luottojen korko on tilikaudella 2022 kirjattu POP Pankki -ryhmässä perustuen EKP:n talle-
tuskorkoon. Rahoituksen lopullinen korko tarkistetaan TLTRO III -rahoitusoperaation eräännyttyä. Laina
on käsitelty IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisesti, koska POP Pankki -ryhmä on arvioinut,
että lainat täyttävät markkinaehtoisien lainan ehdot.

LIITE 23 YLEISEEN LIIKKEESEEN LASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Joukkovelkakirjalainat	254 892	254 926
Sijoitustodistukset	67 323	29 995
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteensä	322 214	284 920

LISTATUT JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

Nimi	Alkupäivä	Eräpäivä	Koron peruste	Nimellisarvo (1 000 EUR)	Valuutta
BONUM FRN 120723	3.6.2020	12.7.2023	EB 12kk + 1,04 %	50 000	EUR
BONUM FRN 170124	3.6.2020	17.1.2024	EB 12kk + 1,20 %	55 000	EUR
BONUM FRN 261026	20.10.2021	20.10.2026	EB 3kk + 0,85 %	20 000	EUR
BONUM FRN 161125	16.11.2021	16.11.2025	EB 3kk + 0,75 %	30 000	EUR
Tilikaudella liikkeeseenlasketut					
BONUM FRN 050425	5.4.2022	5.4.2025	EB 3kk + 1,40 %	50 000	EUR
BONUM FRN 220427	22.4.2022	22.4.2027	EB 3kk + 1,25 %	50 000	EUR

Tilikauden lopussa ulkona on lisäksi sijoitustodistuksia nimellispääomaltaan yhteensä 66,5 (30,0) miljoonaa euroa. Sijoitustodistusten kappalemäärä on yhteensä 12, arvoväli on 2-10 miljoonaa euroa ja keskimaturiteetti 8,8 kuukautta.

RAHOITUKSEN RAHAVIRTOJEN YLEISEEN LIIKKEESEEN LASKETTUIJEN VELKAKIRJOJEN TÄSMÄYTYS TASE-ERÄÄN:

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Tase arvo 1.1.	284 920	266 346
Joukkovelkakirjojen lisäykset	99 911	49 952
Sijoitustodistusten lisäykset	239 012	29 993
Lisäykset yhteensä	338 923	79 945
Joukkovelkakirjojen vähennykset	-100 000	-20 000
Sijoitustodistusten vähennykset	-201 853	-41 387
Vähennykset yhteensä	-301 853	-61 387
Rahoituksen rahavirtojen muutokset yhteensä	37 070	18 558
Arvostukset, siirtyvät korot	224	17
Tase arvo 31.12.	322 214	284 920

LIITE 24 JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Bonum Pankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta käyttäen ensisijaisesti koronvaihtosopimuksia. Käyvän arvon suojaukseen sovelletaan suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoiset talletukset.

KOHDE-ETUUKSIEN NIMELLISARVOT JA JOHDANNAISTEN KÄYVÄT ARVOT

31.12.2022 (1 000 euroa)	Nimellisarvo / Jäljellä oleva juoksuaika				Käyvät arvot	
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Suojaavat johdannaisopimukset						
Käyvän arvon suojaus						
Korkojohdannaiset	-	200 000	-	200 000	-	5 975
Johdannaiset yhteensä	-	200 000	-	200 000	-	5 975

Käyvän arvon suojauksen kohteena olevat kiinteäkorkoiset talletusten nimellisarvo raportointihetkellä oli 200 miljoonaa euroa. Erä sisältyy taseella erään ”saamiset luottolaitoksilta”. Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot vastaavat suojattavien kohteiden nimellisarvoja.

SUOJAUSLASKENNAN VAIKUTUS TALOUDELLISEEN ASEMAAN JA TULOKSEEN

Käyvän arvon suojaus (1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Velat		
Suojattujen talletusten kirjanpitoarvo	193 827	-
- josta suojausoikaisujen kertynyt määrä	-6 173	-

LIITE 25 VARAUKSET JA MUUT VELAT

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Varaus odotettavissa olevista luottotappioista	277	233
Muut velat		
Maksujenvälitysvelat	925	528
Vuokrasopimusvelka	329	315
Siirtovelat		
Korkovelat	5 062	739
Saadut ennakkomaksut	409	450
Muut siirtovelat	1 801	1 510
Muut		
Velat korttitapahtumista	10 740	3 899
Muut	460	304
Muut velat yhteensä	20 003	7 978

Vuokrasopimusvelka on esitetty liitteessä 29.

LIITE 26 OMA PÄÄOMA

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Osakepääoma	10 000	10 000
Sidotut rahastot		
Käyvän arvon rahasto		
Oman pääoman ehtoiset	414	1 768
Vieraan pääoman ehtoiset	-1 894	353
Vapaat rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	30 000	20 000
Kertyneet voittovarot		
Osakkeiden lopullinen myyntitulos	1 538	-
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	3 215	2 169
Tilikauden voitto (tappio)	3 383	1 046
Oma pääoma yhteensä	46 657	35 336

OSAKEPÄÄOMA

Osakepääomaan merkitään maksettu osakepääoma. Bonum Pankilla on yhteensä 1 400 000 osaketta, missä ei ole tapahtunut muutoksia tilikauden aikana.

SIDOTUT RAHASTOT

Käyvän arvon rahasto sisältää käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksen laskennallisella verolla vähennettynä. Käyvän arvon muutos voi olla positiivinen tai negatiivinen. Rahastoon merkityt vieraan pääoman ehtoista arvopapereista kirjatut erät siirretään tuloslaskelmaan, kun arvopaperista luovutaan. Vieraan pääoman ehtoiseen arvopaperiin kohdistuva odotettavissa oleva luottotappio merkitään tuloslaskelmaan ja käyvän arvon rahaston lisäykseksi. Käyvän arvon rahasto sisältää myös käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavien oman pääoman ehtoisten sijoitusten käyvän arvon muutoksen, jota ei myöhemmin luovutuksen yhteydessä siirretä tuloslaskelmaan.

VAPAA RAHASTOT

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon on merkitty se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei ole merkitty osakepääomaan sekä sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon. Bonum Pankkia pääomitettiin 10 miljoonalla eurolla joulukuussa 2022. Pääoma on merkattu sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

KERTYNEET VOITTOVARAT

Erään kirjataan tuloslaskelman osoittama tilikauden tulos sekä tulos edellisiltä tilikausilta siltä osin, kuin sitä ei ole siirretty muihin oman pääoman eriin tai jaettu voitonjakona.

ERITTELY KÄYVÄN ARVON RAHASTON MUUTOKSISTA 1.1.-31.12.2022

(1 000 euroa)	Vieraan pää- oman ehtoiset	Oman pääoman ehtoiset	Yhteensä
Käyvän arvon rahasto 1.1.2022	353	1 768	2 121
Käyvän arvon lisäykset	1 628	1 719	3 347
Käyvän arvon vähennykset	-4 434	-1 536	-5 970
Tuloslaskelmaan siirretyt	2	0	2
Siirretty kertyneisiin voittovaroihin	-	-1 876	-1 876
Odotettavissa olevat luottotappiot	-5	0	-5
Laskennalliset verot	562	338	900
Käyvän arvon rahasto 31.12.2022	-1 894	414	-1 480

ERITTELY KÄYVÄN ARVON RAHASTON MUUTOKSISTA 1.1.-31.12.2021

(1 000 euroa)	Vieraan pää- oman ehtoiset	Oman pääoman ehtoiset	Yhteensä
Käyvän arvon rahasto 1.1.2021	583	1 616	2 199
Käyvän arvon lisäykset	416	1 288	1 704
Käyvän arvon vähennykset	-685	-1 098	-1 783
Tuloslaskelmaan siirretyt	-16	0	-16
Odotettavissa olevat luottotappiot	-1	0	-1
Laskennalliset verot	57	-38	19
Käyvän arvon rahasto 31.12.2021	353	1 768	2 121

MUUT LIITETIEDOT

LIITE 27 ANNETUT VAKUUDET

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Annetut vakuudet		
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Muut vakuudet Suomen Pankille	162 940	144 361
Annetut vakuudet yhteensä	162 940	144 361

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Saadut vakuudet		
Pankkien antamat talletussitoumukset	67 958	64 306
Saadut vakuudet yhteensä	67 958	64 306

Talletussitoumukset ovat keskusluottolaitospalveluiden tarjoamiseen liittyviä POP Pankki -ryhmän pankkien Bonum Pankissa pidettäviä pitkäaikaisia rahamarkkinatalletuksia, joiden määrä vahvistetaan vuosittain suhteessa pankkien taseen loppusummaan.

LIITE 28 TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Luottolupaukset	160 498	145 485
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	160 498	145 485

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kohdistuva odotettavissa olevien luottotappioiden varaus on esitetty liitteessä 14.

LIITE 29 VUOKRASOPIMUKSET

BONUM PANKKI OYJ VUOKRALLEOTTAJANA

Bonum Pankki on ottanut vuokralle pääasiassa toimitiloja.

VARAT / KÄYTTÖOIKEUSOMAISUUSERÄT 31.12.2022

(1 000 euroa)	Toimitilat	Yhteensä
Hankintameno 1.1	693	693
+ Lisäykset	174	174
- Vähennykset	-	-
Hankintameno 31.12.	867	867
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-384	-384
+/- Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-
- Poistot	-159	-159
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-543	-543
Kirjanpitoarvo 1.1.		309
Kirjanpitoarvo 31.12.		324

VARAT / KÄYTTÖOIKEUSOMAISUUSERÄT 31.12.2021

(1 000 euroa)	Toimitilat	Yhteensä
Hankintameno 1.1	532	532
+ Lisäykset	161	161
- Vähennykset	-	-
Hankintameno 31.12.	693	693
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-233	-233
+/- Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-
- Poistot	-151	-151
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-384	-384
Kirjanpitoarvo 1.1.		299
Kirjanpitoarvo 31.12.		309

Käyttöoikeusomaisuuserät sisältyvät taseessa erään Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.

VELAT / VUOKRASOPIMUSVELKA

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Vuokrasopimusvelka 1.1	315	310
+ Lisäykset	174	161
- Vähennykset	-160	-156
Vuokrasopimusvelka 31.12.	329	315

Vuokrasopimusvelka sisältyy taseessa erään Muut velat.

VAIKUTUS RAHOITUKSEN RAHAVIRTAAN

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Vuokrasopimuksista johtuva lähtevä rahavirta	-167	-156

VAIKUTUS TULOSLASKELMAAN

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Poistot		
Toimitilat	-159	-151
Poistot yhteensä	-159	-151

Poistot sisältyvät tuloslaskelmassa erään Poistot ja arvonalentumiset.

Korkokulut vuokrasopimusveloista yhteensä		
Sisältyvät tuloslaskelmassa korkokatteeseen.	-6	0
Muuttuvat vuokrat, jotka eivät kuulu laskennan piiriin.	-49	-44
Kulut alle 12 kk vuokrasopimukseen liittyen	-5	-2
Kulut arvoltaan vähäisiin omaisuuseriin liittyen	-26	-19
Yhteensä	-80	-65

Korkokulut sisältyvät tuloslaskelmassa korkokatteeseen.

LIITE 30 LÄHIPIIRITIEDOT

Bonum Pankin lähipiiriin kuuluvat yhtiön hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä näiden läheiset perheenjäsenet. Lähipiiriin kuuluu myös Bonum Pankin emoyhteisö POP Pankkikeskus osk sekä sen johtoon kuuluvat avainhenkilöt. Lisäksi lähipiiriin kuuluvat sellaiset yhteisöt, joissa johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ja/tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta. Johtoon kuuluvia avainhenkilöitä ovat Bonum Pankin hallitus ja toimitusjohtaja sekä johtoryhmä. Avainhenkilöihin kuuluu myös POP Pankkikeskus osk:n toimitusjohtaja ja tämän sijainen. Lähipiiriin kuuluvat myös Bonum Pankin kanssa samaan konserniin kuuluvat yhteisöt.

Bonum Pankki on myöntänyt lähipiirille asunto- ja kulutusluottoja tilikaudella 2022 henkilökunnan ehdoin ja ne on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

LIIKETAPAHTUMAT LÄHIPIIRIIN KUULUVIEN TAHOJEN KANSSA

(1 000 euroa)	Avainhenkilöt		Muut	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Varat				
Luotot	284	214	219	174
Odotettavissa olevat luottotappiot	0	0	0	0
Velat				
Talletukset	5	4	5 601	3
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottolupaukset	-	-	-	-

JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN SAAMA KOMPENSAATIO

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 030	936
Yhteensä	1 030	936

TOIMITUSJOHTAJAN JA HALLITUKSEN SEKÄ VARAHENKILÖIDEN SAAMA KOMPENSAATIO

(1 000 euroa)	Palkka ja palkkiot
Ali-Tolppa Pia, toimitusjohtaja	230
Pulli Jaakko, hallituksen puheenjohtaja	34
Linna Hanna, hallituksen varapuheenjohtaja	29
Lähteenmäki Ilkka, hallituksen jäsen	26
Salo Kirsi, hallituksen jäsen	26
Yhteensä	345

LIITE 31 TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Bonum Pankin hallituksella ei ole tiedossa sellaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, joilla olisi olennaista vaikutusta tilinpäätöksessä esitettyyn informaatioon.

ALLEKIRJOITUKSET

Espoossa 15. päivänä helmikuuta 2023

Bonum Pankki Oyj:n hallitus

Jaakko Pulli
Hallituksen puheenjohtaja

Hanna Linna

Ilkka Lähteenmäki

Kirsi Salo

Pia Ali-Tolppa
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa 15. päivänä helmikuuta 2023

KPMG OY AB

Tiia Kataja
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Bonum Pankki Oyj:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

LAUSUNTO

Olemme tilintarkastaneet Bonum Pankki Oyj:n (y-tunnus 2192977-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2022. Tilinpäätös sisältää pankin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan pankin taloudellisesta asemasta, toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

LAUSUNNON PERUSTELUT

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emme ole suorittaneet pankille muita kuin tilintarkastuspalveluita.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

OLENNAISUUS

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohdulla odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisuudet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 kohdan c -alakohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolloja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT**KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA****Lainat ja saamiset asiakkailta – arvostus (tilinpäätöksen liitteet 1, 2, 12, 13, 14 ja 16)**

• Lainat ja saamiset asiakkailta olivat 170,5 milj. euroa. Korkotuotot ja palkkiotuotot saamisista asiakkailta muodostavat merkittävän osan Bonum Pankin tuotoista. • IFRS 9 <i>Rahoitusinstrumentit</i> -standardin mukaisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu POP Pankki -ryhmän käyttämiin laskentamalleihin sekä asiantuntija-arvioihin. Laskennassa käytetään oletuksia, arvioita ja johdon harkintaa, jotka koskevat erityisesti odotettavissa olevien luottotappioiden todennäköisyyttä ja luottoriskin merkittävän kasvun määrittämistä. • Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan osatekijöitä päivitetään ja tarkennetaan toteutuneen luottoriskikehityksen, laskentaprosessin kehittämisen sekä sääntelymuutosten ja -vaatimusten perusteella. • Saamisten tasearvon merkittävydestä, arvostamisesta käytettävien laskentamenetelmien monimutkaisuudesta ja johdon harkinnasta johtuen saamisten arvostaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.	• Olemme arvioineet luotonannon ohjeistuksen noudattamista, luottoriskien hallintaa sekä saamisen kirjaamiseen ja valvontaan liittyviä periaatteita ja kontrolleja. • Olemme muodostaneet käsityksen ulkoistettujen prosessin osien kontrolloimpyäristöstä ISAE 3402 -raportteja hyödyntäen. • Olemme arvioineet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalleja ja laskennassa käytettyjä keskeisiä oletuksia, sekä testanneet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaprosessiin ja luottoriskimalleihin liittyviä kontrolleja. • Tarkastukseen on osallistunut IFRS- ja rahoitusasiantuntijoitamme. • Lisäksi olemme arvioineet saamia ja odotettavissa olevia luottotappioita koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VELVOLLISUUDET

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia

tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan pankin kykyä jat-

kaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUKSESSA

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hy-

vän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, vääräntämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää

aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja siitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

TILINTARKASTUSTOIMEKSIANTOA KOSKEVAT TIEDOT

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 27.6.2013 alkaen yhtäjaksoisesti 10 vuotta.

MUU INFORMAATIO

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin ole-

van olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 15. helmikuuta 2023
KPMG OY AB

Tiia Kataja
KHT

